Langusovi dnevi

Pretekla dva konca tednov v Kamni Gorici v znamenju tradicionalne prireditve

stran 5

Ravnateljica Jelena Horvat

Sledi viziji, izkoristi svoje znanje in sodeluj.

stran 7

deželne novice

Časopis občine Radovljica, letnik 25, 10. septembra 2021, številka 11

Začelo se je novo šolsko leto

Osnovne šole radovljiške občine bo tem v šolskem letu obiskovalo skupaj nekaj manj kot dva tisoč učencev, približno desetina je prvošolcev, ki jih je letos skupaj dvajset manj kot lani.

Marjana Ahačič

Prvega septembra so se spet odprla vrata osnovnih in srednjih šol. Osnovne šole v radovljiški občini bo v novem šolskem letu obiskovalo 1881 učencev, kar je 14 več kot leto poprej. Med njimi je 175 prvošolcev, dvajset manj kot preteklo šolsko leto.

Počitniški čas so v šolah izkoristili tudi za vzdrževalna dela. Za investicijsko vzdrževanje šol in nakup opreme občina letos namenja 145 tisoč evrov, med drugim tudi za prenovo kotlovnice na Osnovni šoli A. T. Linharta Radovljica, za kar je v proračunu predvidenih 93 tisoč evrov, so pojasnili na občinski upravi.

Novo šolsko leto se začenja tudi za radovljiške vrtce, čeprav so bile poleti odprte enote v Radovljici, Lescah in Begunjah. Vrtec je julija obiskovalo 269 otrok, avgusta pa 226. S tem šolskim letom so 203 otroci prvič vstopili v vrtec, od 1. septembra dalje sicer lahko radovljiške vrtce obiskuje skupaj največ 783 otrok. Število oddelkov vrtca v tem šolskem letu ostaja nespremenjeno, v skupaj osmih enotah Vrtca Radovljica jih je 44.

Tudi v enotah vrtca so med počitnicami izvajali nujna vzdrževalna dela. Občina je za nakup opreme ter investicijsko-vzdrževalna dela v radovljiških vrtcih v letu 2021 v proračunu zagotovila 115 tisoč evrov. Med večja dela v letošnjem letu sodi obnova dveh sklopov sanitarij in garderob v Vrtcu Lesce, za kar se namenja približno 50 tisoč evrov.

▸ 2. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Ker se v zadnjem obdobju na Osnovni šoli Antona Janše srečujejo s precejšnjo prostorsko stisko, število učencev pa se je v primerjavi s prejšnjim šolskim letom še povečalo, imajo trije oddelki šole letos pouk v prostorih stare radovljiške knjižnice.

OBČINSKE NOVICE

Milijon in pol bo prispevala država

Občina je bila uspešna na razpisu ministrstva za šport, država bo sofinancirala rekonstrukcijo kopališča.

stran 2

OBČINSKE NOVICE

Prenova železnice

Še ta mesec bo končana obnova železniškega postajališča Radovljica, gradnja novega mostu nad progo in obnova nadvoza proti pokopališču.

stran 3

MLADI

Andraž Maier

Udeleženec matematične olimpijade, ki ga navdušuje svoboda razmišljanja

stran 6

ZADNJA

Stol je bil letos ozaljšan

Nekaj slabega vremena in 'poletnega' snega je tudi letos odgnala dobra družba.

stran 16

Evropski teden mobilnosti

Letošnji slogan »Živi zdravo. Potuj trajnostno.« spodbuja, da čim več poti opravimo peš, s kolesom oziroma z gibanjem telesa in na svežem zraku.

Marjana Ahačič

Občina Radovljica bo že osemnajsto leto zapored sodelovala v aktivnostih Evropskega tedna mobilnosti, letos med 16. in 22. septembrom. Tudi letos bo v okviru tedna mobilnosti skupaj z medobčinsko športno zvezo organizirala kolesarski izlet, ki bo v sredo, 22. septembra 2021. Start bo tokrat z nove kolesarske steze pod železniško progo ob regionalni cesti, in sicer v smeri proti Lipnici (ob parkirišču centra Mercator v Lescah). Ob 15.30 bo na tem mestu priložnostna slovesnost ob zaključku gradnje kolesarske povezave, start izleta pa ob 16. uri.

Kolesarski izlet bo v sredo, 22. septembra. Start bo tokrat z nove kolesarske steze pod železniško progo ob regionalni cesti, in sicer v smeri proti Lipnici (ob parkirišču centra Mercator v Lescah). Ob 15.30 bo na tem mestu priložnostna slovesnost ob zaključku gradnje kolesarske povezave, start izleta pa ob 16. uri.

Približno 15 kilometrov dolga trasa izleta bo speljana skozi Lesce do Hraš, po Cesarski cesti do Zgoše, Dvorske vasi, Zgornjega Otoka, Gorice in Radovljice. Vodila bo tudi po makadamskem cestišču, zato so primerna treking ali gorska kolesa. Obvezna je tehnična brezhibnost koles in uporaba čelade za otroke in mlade do 18. leta starosti. Uporabo čelade priporočajo vsem kolesarjem.

Cilj izleta bo na igrišču za OŠ A. T. Linharta Radovljica, kjer bodo udeleženci prejeli spominska darila in ob zaključku letošnje sezone biodinamičnega učnega vrta poskusili še napitke in jedi iz pridelkov vrta.

Letošnji slogan »Živi zdravo. Potuj trajnostno.« spodbuja, da čim več poti opravimo peš, s kolesom oziroma z gibanjem telesa in na svežem zraku. Že na krajših razdaljah s tem nadomestimo potrebo po sproščanju in rekreaciji ter ohranjamo svoje zdravje. Trajnostna mobilnost je premikanje na trajnosten način – s hojo, kolesarjenjem in uporabo javnega potniškega prometa. Njeno vodilo je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet. Z učinkovitimi ukrepi zmanjšuje potrebo po osebnem motornem prometu in s tem zmanjšuje škodo, ki jo ta povzroča tako okolju kot našemu zdravju.

Kot poudarjajo na Občini Radovljica, so za spodbujanje trajnostne mobilnosti pomembne tudi varne in urejene površine za pešce in kolesarje.

V radovljiški občini bo tako v septembru predstavljenih več naložb v kolesarske steze, pločnike in tematske poti ter uvedenih več ukrepov za umirjanje prometa, ki prispevajo tako k trajnostni mobilnosti kot prometni varnosti.

▸ 2. stran

Občinske novice

Novo šolsko leto

1. stran

Pred začetkom šolskega leta so pristojni z ukrepi poskrbeli tudi za izboljšanje prometne varnosti, so še pojasnili na občinski upravi. Za varnost pešcev v Rožni dolini v Lescah in Ulici Staneta Žagarja v Radovljici sta bila tako že v juliju umeščena dodatna prehoda za pešce.

Pred začetkom šolskega leta je bila v Hrašah izvedena optična zožitev vozišča za povečanje prometne varnosti predvsem najbolj ranljivim udeležencem v prometu. Pred vstopoma v Hraše bosta za umirjanje prometa nameščeni tudi novi hitrostni grbini.

Na nedavno prenovljenem vozišču lokalne ceste na odseku Elan–Begunje, na južnem delu Begunj, so bili označeni pomožni kolesarski pasovi ter izvedena optična zožitev vozišča.

Na Gradnikovi cesti v Radovljici, v južnem delu naselja, bo v septembru na mestu prečenja makadamske pešpoti nameščena hitrostna grbina za umirjanje prometa z urejenim prehajanjem pešcev.

K prometni varnosti pešcev in kolesarjev bodo prispevale tudi večje naložbe, ki bodo zaključene v septembru: nova nadvoza nad železniško progo na Cesti svobode in Gradiški poti v Radovljici, nova kolesarska in peš povezava v podvozu pod železniško progo med Radovljico in Lescami in rekonstrukcija odseka Gradnikove ceste v Radovljici od trgovine Spar do Borove hiše, jeseni pa še do križišča z Ulico Staneta Žagarja.

Policisti, občinski redarji, gasilci in drugi prostovoljci bodo v prvih šolskih dneh pozorno spremljali varno pot otrok na najbolj obremenjenih križiščih in šolskih poteh. Voznike na začetek novega šolskega leta opozarjajo transparenti in druge oznake ob prometnicah.

OBČINA RADOVLJICA

OBVESTILO O OBJAVI JAVNEGA RAZPISA IN POZIVA

Na spletnih straneh Občine Radovljica www.radovljica.si bosta v rubriki Razpisi in objave 10. 9. 2021 objavljena:

1. **Javni razpis za sofinanciranje obnove nepremične sakralne kulturne dediščine na območju občine Radovljica v letu 2021**

Rok za oddajo vlog na razpisu je 11. 10. 2021.
Dodatne informacije: Bojan Gregorčič, tel. št.: 04 537 23 49, e-naslov: bojan.gregorcic@radovljica.si

Razpisna dokumentacija bo na voljo na spletnih straneh Občine Radovljica www.radovljica.si v rubriki Razpisi in objave ter v glavni pisarni Občine Radovljica, Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica.

2. **Javni poziv delodajalcem v občini Radovljica za sofinanciranje kadrovskih štipendij za šolsko/študijsko leto 2021/2022 s prijavnimi obrazci**

Rok za oddajo vlog je 20. 10. 2021 oz. do porabe sredstev.
Dodatne informacije: Monika Sluga, tel. št.: 04 537 23 38, e-naslov: monika.sluga@radovljica.si

Občinska uprava Občine Radovljica

Milijon in pol bo za bazen prispevala država

Občina Radovljica je na javnem razpisu ministrstva za šport za celovito rekonstrukcijo radovljiškega kopališča prejela odločbo o sofinanciranju projekta v višini 1,5 milijona evrov.

Marjana Ahačič

Foto: Stvar, d. o. o.

Preureditev obstoječega bazena v pokrit olimpijski bazen z možnostjo odpiranja strehe, ureditev spremljajočih prostorov in zunanja ureditev so načrtovani za drugo fazo projekta.

Občina Radovljica je na javnem razpisu ministrstva za šport za sofinanciranje investicij v rekonstrukcije športnih bazenov prejela odločbo o sofinanciranju nadaljevanja prve faze celovite rekonstrukcije radovljiškega kopališča v višini 1,5 milijona evrov, so pred dnevi sporočili z občinske uprave. Zahteven večletni projekt, ki bo potekal postopno v dveh fazah, je na nedavni novinarski konferenci predstavil župan Ciril Globočnik, ki je povedal tudi, da bo v času obnove bazen – kolikor bo le mogoče – odprt za uporabo.

Najprej pokriti učno-terapevtski bazen

V okviru prve te faze, katere vrednost je ocenjena na 3,3 milijona evrov, je občina že lani uredila novo strojnico za elektroenergetske naprave za potrebe sedanjega in načrtovanega novega kompleksa.

Prva faza sicer zajema še obnovo garderob, sanitarij za veliki bazen in kamp ter restavracijo pa tudi izgradnjo novega pokritega učno-terapevtskega bazena, ki bo namenjen plavalnemu opismenjevanju in rehabilitaciji na Gorenjskem, zato je zanj predvideno tudi sofinanciranje Osnovnega zdravstva Gorenjske.

Na razpis prispele tri ponudbe

Na javni razpis za izbor izvajalca rekonstrukcije kopališča je občina v roku, ki se je iztekel v ponedeljek, prejela tri ponudbe, so povedali na radovljiški občinski upravi. Začetek del je predviden v oktobru, ko se bo iztekel postopek javnega naročila.

Prva faza zajema obnovo garderob, sanitarij za veliki bazen in kamp ter restavracijo pa tudi izgradnjo novega pokritega učno-terapevtskega bazena, ki bo namenjen plavalnemu opismenjevanju in rehabilitaciji na Gorenjskem, zato je zanj predvideno tudi sofinanciranje Osnovnega zdravstva Gorenjske.

Dela v ocenjeni vrednosti štiri milijone evrov bodo potekala v obdobju dveh let.

Obnova obstoječega bazena šele v drugi fazi

Nato je predvidena še druga faza rekonstrukcije, v okviru katere so načrtovane še preureditev obstoječega olimpijskega bazena v pokrit olimpijski bazen z možnostjo odpiranja strehe, ureditev vseh spremljajočih prostorov bazenov, zunanja ureditev kopališča ter postavitev zunanjega tobogana.

Za športnike, turiste in domačine

Preurejeni kompleks kopališča bo namenjen tako turistom, dnevnim obiskovalcem in domačinom kot vrhunskim in rekreativnim športnikom ter osebam, napotenim na terapevtsko zdravljenje, poudarja župan Ciril Globočnik. S tem bo predstavljal atraktivno turistično, sodobno športno-rekreacijsko ter terapevtsko in velneško infrastrukturo. Prilagojena bo sodobnim standardom – tudi ekološkim in energetskim – ter razvojnim priložnostim destinacije na področju razvoja športnega turizma. Občina Radovljica je namreč tudi članica konzorcija Olimpijski športni center Bled - Radovljica, še poudarja župan Globočnik.

"Kar dvajset let je bil bazen pozimi pod šotorom, del infrastrukture je iz leta 1967 – jasno je, da je objekt nujno potreben prenove," poudarja župan.

Evropski teden mobilnosti v občini Radovljica

1. stran

Osnovne šole in vrtci se v Evropskem tednu mobilnosti z različnimi dejavnostmi vsako leto pridružijo ozaveščanju o trajnostni mobilnosti. Pester program pripravljajo po enotah radovljiškega vrtca: pogovore o prometu in varni hoji, sprehode in izlete v okolico vrtcev, seznanjanje z varnostjo v prometu, gibalno igro Brzovlak, projekta Pasavček in Mali sonček – z gibanjem do zdravja, pravljico Beli zajček v povezavi s skrbjo za čisto okolje, vožnjo s skiroji, tricikli in poganjalčki na poligonih, prepevanje, likovno ustvarjanje in branje knjig na temo trajnostna mobilnost ... Starše in otroke pa tudi zaposlene bodo spodbujali, da v vrtec prihajajo peš, s kolesom, skirojem ali z javnim prevozom.

S t. i. pešbusom se učenci v šolo odpravijo peš v organiziranih skupinah po domišljeno začrtanih poteh in po stalnem urniku. V OŠ Staneta Žagarja Lipnica bodo od 16. do 22. septembra pešbus organizirali na matični šoli na relaciji iz Kamne Gorice, na podružnični šoli Ovsiše pa od kulturnega doma v Podnartu do šole na Ovsišah. Na dan brez avtomobila, 22. september, pa bodo peš prihod v šolo organizirali iz vseh krajev: Kamne Gorice, Krope, Dobrav, Brezovice, Zaloš, Podnarta, Ovsiš, Češnjice in Poljšice.

V OŠ F. S. Finžgarja Lesce bo za učence pešbus na voljo od 13. do 24. septembra, če bo za to interes, pa tudi ob koncu šolskega leta. Predviden je na dveh poteh do šole: Savska cesta–Finžgarjeva ulica–Vodnikova ulica in iz Hraš. Tudi letos k sodelovanju vabijo prostovoljce, ki bi bili pripravljeni otroke na pešpoti spremljati, oglasijo se lahko na tel. št. 04 533 76 00.

Tudi v OŠ A. T. Linharta Radovljica bodo v Evropskem tednu mobilnosti pozivali k spremembi potovalnih navad. Nadaljevali bodo že tradicionalno akcijo Aktivno v šolo, s katero želijo otroke in starše spodbuditi k izbiri gibalno aktivnih in okolju prijaznih trajnostnih načinov mobilnosti – hoji, kolesarjenju, uporabi javnega prevoza. Da bo pot v šolo še bolj varna, bodo od 16. do 22. septembra učitelji in učiteljice počakali otroke na dogovorjenih lokacijah ter jih pospremili v šolo. Spodbujanje in beleženje aktivnega ter zdravju in okolju prijaznejšega prihajanja v šolo bodo nadaljevali vse leto, od oktobra do aprila pa bodo v sklopu razpisa Varno na kolesu nabirali tudi kolesarske kilometre.

www.radovljica.si

deželne novice

ODGOVORNA UREDNICA:
Marjana Ahačič (marjana.ahacic@g-glas.si, 031/352-514)

UREDNIŠTVO:
Urša Peternel (pomočnica odgovorne urednice), Kaja Beton, Matjaž Klemenc, Peter Kolman

ČASOPISNI SVET:
Barbara Sitar (predsednica), Breda Poličar, Sabina Felc, Nejc Kliček in Katja Knific

DEŽELNE NOVICE (ISSN 1855-2927) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Radovljica, Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica (sedež časopisa in uredništva). Pravice izdajatelja izvaja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (tel. 04/201 42 00, faks 04/201 42 13, info@g-glas.si, oglasno trženje: Jana Triller, 04/201 42 30).

Deželne novice izhajajo enkrat na mesec v nakladi 23.400 izvodov, brezplačno jih prejemajo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Radovljica, priložene so tudi izvodom Gorenjskega glasa. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Deželne novice so vpisane v Razvid medijev pod zaporedno številko 315. Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Pisma bralcev so omejena na največ 3000 znakov s presledki. Prispevke za naslednjo redno številko, ki bo izšla v petek, 24. septembra 2021, morate oddati najkasneje do srede, 15. septembra 2021.

Občinske novice

Prenova železnice se bliža zaključku

Še ta mesec bo končana obnova železniškega postajališča Radovljica, gradnja novega mostu nad progo na Cesti svobode in obnova nadvoza na Gradiški poti. Gre za naložbe države, Slovenskih železnic in Občine Radovljica, ki spremljajo nadgradnjo železniške proge med Podnartom in Lescami.

Marjana Ahačič

Projekti, vezani na obnovo gorenjske železnice, se z nekaj zamude vendarle bližajo zaključku. V septembru bo končana obnova železniškega postajališča Radovljica, gradnja novega mostu nad progo na Cesti svobode in obnova nadvoza na Gradiški poti. Gre za naložbe Direkcije RS za infrastrukturo, Slovenskih železnic in Občine Radovljica, ki spremljajo nadgradnjo železniške proge med Podnartom in Lescami, je na torkovi novinarski konferenci pojasnil župan Ciril Globočnik.

Potniški peron na železniškem postajališču v Radovljici je prestavljen na južno stran proge, stopniščni objekt na severni strani pa je bil odstranjen. Ob novem južnem peronu se v sklopu nadgradnje železniške proge zaključuje gradnja parkirišča P&R (parkiraj in se odpelji). / Foto: Gorazd Kavčič

Potniški peron prestavljen

Potniški peron na železniškem postajališču v Radovljici je prestavljen na južno stran proge, stopniščni objekt na severni strani pa je bil odstranjen. Ob novem južnem peronu se v sklopu nadgradnje železniške proge zaključuje gradnja parkirišča P&R (parkiraj in se odpelji).

Občina Radovljica sočasno na celotnem območju postajališča izvaja sanacijo obstoječe infrastrukture, v vrednosti približno 180 tisoč evrov. Del gradnje projekta kanalizacija Lancovo poteka tudi na območju postajališča, kjer je bil v ta namen zgrajen predor pod železniško progo, tlačni vod ob in pod progo ter nadomeščen dotrajan oporni zid ob progi. Vrednost teh del znaša približno 320 tisoč evrov.

V sklopu urejanja železniškega postajališča je občina uredila tudi novo nadomestno cestno povezavo proti zaselku Na Mlaki, ki je zaradi plazovitega terena prestavljena na območje postajališča. Vsa dela še niso zaključena, investicijska vrednost bo znašala približno 90 tisoč evrov. Občina bo obnovila tudi pešpot, ki vodi od gostišča Kunstelj do novega nadvoza oziroma novega perona, po tem, ko bo izvajalec nadgradnje železniške proge zaključil sanacijo odlomnega roba plazu nad postajališčem.

Cesta kmalu odprta

Nadvoz čez progo na Cesti svobode je zgrajen na novo, saj je bil prejšnji povsem dotrajan. Cestišče je razširjeno tako, da je na njem možno srečevanje dveh vozil, dodan je tudi enostranski pločnik širine 1,6 metra. Občina Radovljica v sklopu gradnje novega nadvoza ureja obe cestni navezavi nanj ter gradi in obnavlja vso potrebno komunalno infrastrukturo, za kar bo prispevala približno 150 tisoč evrov. Zaradi zaključnih del bo cesta zaprta predvidoma še do 15. septembra.

Za obnovo nadvoza na Gradiški poti, ki vodi do pokopališča, je občina namenila 380 tisoč evrov. Sanirano je cestišče nadvoza in priključne ceste na nadvoz v dolžini 60 metrov, nameščene so nove ograje, urejeno je odvodnjavanje, prenovljena sta vodovod in javna razsvetljava. Cestišče je širše za konzolni pločnik (1,2 metra), vozna širina pa po novem omogoča srečevanje dveh osebnih vozil. Zapora Gradiške poti velja še do 20. septembra.

Na Otočah še čakajo na soglasje

Direkcija RS za infrastrukturo namerava v sklopu nadgradnje železniške proge urediti parkirišče P&R na postajališču Otoče, za katero pa mora predhodno pridobiti soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Kot so pojasnili na občinski upravi, občina z namenom zagotavljanja urejene prometne dostopnosti do postajališča Otoče za vse udeležence v prometu pripravlja projektno dokumentacijo ureditve pločnika oziroma hodnika za pešce od Posavca do Otoč, s čimer bo vzpostavljena varna povezava med avtobusnim in železniškim javnim potniškim prometom. Občina je na območju postajališča Otoče oziroma za izvedbo obnove komunalne infrastrukture ob prečkanju proge namenila približno 66 tisoč evrov.

V sklopu gradnje novega podvoza pod progo na Ovsišah je občina naročila tudi projektno dokumentacijo za obnovo ceste, poškodovane zaradi gradbiščnega prometa, skozi ta del naselja. Sanacija ceste je predvidena v prihodnjem letu in vključuje tudi nov hodnik za pešce.

Vodja oddelka za infrastrukturo, okolje, prostor in investicije Borut Bezjak, direktorica občinske uprave Alenka Langus in župan Ciril Globočnik / Foto: Gorazd Kavčič

Obnova ceste do Borove hiše končana

Marjana Ahačič

V septembru bo končana tudi rekonstrukcija odseka Gradnikove ceste v Radovljici od trgovine Spar do Borove hiše. Na odseku, dolgem 360 metrov, je obnovljeno cestišče, zgrajeni so enostranski pločnik, dvostranska kolesarska steza in urejeno je tudi odvajanje padavinske vode, obnovljeno vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter nameščena javna razsvetljava. Vrednost gradbenih del znaša 463 tisoč evrov.

Občina bo letošnjo jesen obnovila še preostali del tega odseka Gradnikove ceste do križišča z Ulico Staneta Žagarja, za kar bo namenila dodatnih 160 tisoč evrov. Ob voznih pasovih bo zgrajen enostranski pločnik. Zaključek tega dela obnove je predviden do konca oktobra. Obvoz oziroma obhod za kolesarje in pešce je urejen po pešpoti pod Oblo gorico.

Foto: Gorazd Kavčič

Rekonstrukcija Gradnikove ceste se nadaljuje z deli na odseku od Borove hiše do križišča z Ulico Staneta Žagarja. Dela naj bi bila predvidoma končana do konca oktobra.

Vlaki imajo zamude

Urša Peternel

Na prenovljeni gorenjski progi med Jesenicami in Kranjem, po kateri so lokalni vlaki začeli voziti 23. avgusta, prihaja do velikih zamud. Hitrost vožnje vlakov je namreč na odsekih med Lescami in Jesenicami omejena na trideset kilometrov na uro.

Kot so pojasnili na Slovenskih železnicah, so bila na gorenjski progi izvedena obsežna investicijska dela na železniški infrastrukturi. V celoti so prenovili progo med Kranjem in Jesenicami, dela pa na odseku med Lescami in Jesenicami še niso v celoti zaključena. Prav zato, ker še vedno potekajo zaključna dela, vlaki vozijo z omejeno hitrostjo, na določenih odsekih z največ tridesetimi kilometri na uro. »Ob dejstvu, da gre za enotirno progo, kjer vlaki vozijo v obe smeri po enem tiru, to povzroča tudi zamude v potniškem prometu,« so povedali na Slovenskih železnicah.

Do zamud prihaja na odseku med Lescami in Jesenicami, kar pa seveda vpliva na zamude na celotni progi med Jesenicami in Ljubljano in tudi v obratni smeri. Na Slovenskih železnicah pričakujejo, da bo v drugi polovici tega meseca počasna vožnja odpravljena in bodo vlaki ponovno vozili brez zamud.

Mednarodna vojaška vaja

Med 6. in 23. septembrom bo na območju Bohinjske Bele, Julijskih Alp, doline Draga in širšega območja Blegoša 132. Gorski polk Slovenske vojske izvajal mednarodno vojaško vajo Zvezda Triglava 2021. Na vaji bodo poleg pripadnikov Slovenske vojske sodelovali tudi pripadniki oboroženih sil Velike Britanije, ZDA in Nato Centra odličnosti za gorsko bojevanje iz Poljč. Namen vaje je preverjanje usposobljenosti, povezljivosti in krepitve zaupanja med zavezniki in krepitve civilno-vojaškega sodelovanja. Že v prvem delu večina aktivnosti poteka na območju Julijskih Alp, Stola in v okolici Bohinjske Bele, v drugem delu, od 13. do 16. septembra, pa bo večina aktivnosti potekala prav na območju doline Draga in Stola, kjer bo potekalo usposabljanje iz bojevanja v gorskem svetu, s poudarkom na premagovanju težko prehodnega območja z uporabo zmogljivosti gorskega bojevanja. V času izvajanja vojaške vaje se bodo enote večinoma premikale peš, tovorna vozila bodo uporabljali le za posamezne krajše premike po cesti in za oskrbo. Na vaji bodo uporabljali tudi terenska vozila, ki bodo namenjena predvsem evakuaciji poškodovanih in oskrbi enot na terenu. Slovenska vojska bo premike vojaških vozil in tehnike izvajala izključno po cestah, so sporočili iz vojašnice Boštjana Kekca.

Mnenja

Radovljiško kopališče

Odgovor občinski svetnici Neži Mezeg

V deželnih novicah je 23. julija občinska svetnica gospa Vojka Jesenko objavila Opravičilo občanom Radovljice, kjer je argumentirano opisala svoje stališče do večmilijonske investicije v bazen, ki bo izključno strošek občine. Za moralno etično držo, ki je danes redkost, pa za zdravo razumno presojo in poštenost se ji iskreno zahvaljujem.

V naslednji številki Deželnih novic je o tej temi pisala občinska svetnica Neža Mezeg. Čutim se dolžnega izraziti svoje mnenje o njenem pisanju in o investiranju milijonov v bazen.

V občini imamo župana, ki sorazmerno uspešno opravlja svoje delo. Imamo tudi lep bazen na prijetni lokaciji. Ko pa ti dve zadevi združimo, imamo pa še problem. Župan ljubezni do svoje športne plavalne profesije daje prednost pred mnogimi bolj in za več občanov potrebnimi investicijami v prometno infrastrukturo in še kam. Nisem kolesar, pa vendar mislim, da je stanje na področju kolesarskih poti sramotno. Beremo o obnovi železnice in ukradenih kamnih, kaj bo pa z nadvozom čez progo v Lescah, pa ne najdem niti besede. Stotisoče vozil na leto gre tam čez tire, ampak za Nežo Mezeg je to nič v primerjavi z 250 stalnimi vstopnicami za bazen. Koliko kolesarjev je letno s kolesom na cesti in koliko plavalcev v bazenu? Koliko je bilo investirano v kolesarsko infrastrukturo v zadnjih desetih letih? In koliko v bazen? Ne boste izvedeli verodostojne vsote v evrih, le poskusite. Kar sami si iščite podatke. Skriti bodo na raznih koncih, da jih je le čim teže najti. Le zakaj neki. Če smo Olimpijski športni center (s čimer se hvali Neža Mezeg), moramo imeti tudi zaposlene tri profesionalce. Kdo jim daje plačo?

V vrtcih se tako zelo 'škrtari' pri občinskem denarju, da so določene športne dejavnosti za otroke omogočene le tistim otrokom iz skupine, ki bodo naslednje leto šli v šolo. Vsi otroci najstarejše skupine so tako enakovredni pri vseh drugih dejavnostih, razen pri rolanju. Pa bi bilo prav, da gredo vsi, tudi za tiste, ki dvakrat (ne po svoji izbiri) obiskujejo najstarejšo skupino. Le ko je na vrsti rolanje, se šteje evre. In jih ni dovolj za vso skupino. Morda bi bil zgovoren podatek, koliko bi stalo, če bi šli vsi iz skupine. Za bazen pa milijoni.

Neža Mezeg, trinajst občinskih svetnikov, župan, si upate vprašati občane, čemu bi oni dali prednost?

Ne upate si. Natančno veste, kakšen bi bil odgovor. Niti malo vas ni sram, da ne sledite potrebam in željam občanov. V tem primeru niti slišati nočete zanje. Pravico, da služite občanom, ste brezsramno spremenili (tudi) v primeru bazena v manipulacijo za potešitev županove strasti do plavanja. In preden se morda razburjate zaradi tega zapisa, v katerem izražam svoje mnenje, vprašajte za mnenje občane. Vprašajte, če si upate.

P. S. Če bo slučajno nekoč kandidiral za župana biatlonec, bo verjetno trinajst svetnikov predlagalo gradnjo biatlonskega centra, in kdo mislite, da bo napisal slavospev tej nujni prednostni gradnji za dobrobit občanov občine Radovljica? Če bo župan veslač, bomo pa gradili prepotrebno jezero.

Samo Finžgar, Begunje

Pojasnilo občanom

V Deželnih novicah je bilo 23. julija objavljeno moje mnenje glede investicije z lastnimi sredstvi v Kopališče Radovljica, ki je sprožilo kar nekaj odziva. Nedvomno bo ta investicija izpeljana, občinska uprava je že objavila razpis, ki se zaključuje v začetku septembra, tudi župan in nekateri svetniki poudarjajo pomen bazena kot javne infrastrukture, ki je pripomogla k prepoznavnosti in razvoju občine. A z dejstvi podprtega argumenta, zakaj Radovljica potrebuje tovrstno investicijo z lastnimi sredstvi, nisem zasledila. Govora je o plavalnem opismenjevanju otrok, o vrhunskih plavalcih, ni govora o tem, da je občanom onemogočeno varno in kakovostno prosto plavanje, saj se tudi v rednem odpiralnem času na skoraj vsakodnevni bazi v bazenu odvijajo treningi, da so že bile podane prošnje za podaljšanje prostega plavanja, da je včasih tudi čistoča malo večji izziv itd. Niti ni govora o tem, da v občinskem proračunu že sedaj obstaja postavka 46213, kjer so sredstva namenjena za pokrivanje funkcionalnih stroškov obratovanja in tekočega vzdrževanja Kopališča Radovljica (energenti, voda, storitve, vodno povračilo), in to ne glede na 7. člen sklenjene pogodbo o upravljanju bazena kot javne infrastrukture, ki je v veljavi že od leta 1996, dopolnjena 2000 in sklenjenim aneksom iz 2011. Hkrati pa ni nikjer govora o tem, kakšni bodo stroški vzdrževanja novonastalega kompleksa, ki bodo del prihodnjih občinskih proračunov. Niti ni govora o predvidenih posegih v Oblo gorico, ki je skladno z razvidom naravnih vrednot iz leta 2019 še vedno naravna vrednota državnega pomena. Zato že sedaj javno pozivam župana, naj projekt s celotno dokumentacijo objavi na spletnih straneh, da si bodo oz. bomo občani sami lahko ustvarili mnenje o nujnosti te investicije, kar bom sicer uvrstila tudi med podane pobude svetnikov na naslednji seji občinskega sveta.

Kot občinska svetnica sem seznanjena z mnogimi izzivi, ki pestijo naše občane, od nevarnih delov šolskih poti, do potreb po vzpostavitvi kanalizacije in pomanjkanje stanovanj ter zdravstvenega kadra, saj vemo, da imajo občani močno oteženo izbiro osebnega zdravnika v Zdravstvenem domu Radovljica. In kot občinska svetnica sem dolžna tovrstne izzive poudarjati.

Vojka Jesenko,
občinska svetnica LMŠ

Splača se biti naročnik
Gorenjskega glasa

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si
Pokličite 04/201 42 41 ali pišite: narocnine@g-glas.si

Kupec kot potencialni tat

Naj z vami delim svojo nakupovalno izkušnjo v trgovskem centru Spar v Radovljici.

Na povsem običajno soboto, 14. avgusta 2021, sem opravila nakup, izdelke plačala, pred trgovino pa se je predme postavila varnostnica in me ni pustila oditi. Morala sem na pregled nakupa v skladišče trgovine. Šok je bil tako popoln, za kar izrekam vse priznanje Sparu, da take obravnave nisem odločno zavrnila. Kajti v življenju nisem nikoli ničesar ukradla.

Filigransko so preverili, ali sem vsak izdelek res vnesla na račun, ponovno stehtali slive in paradižnike, da ne bi bil v vrečki kakšen sadež več, kot sem natehtala za plačilo. Na koncu so trije člani varnostne ekipe, gospa in dva gospoda, dejali, da je z mojim nakupom vse v redu in lahko grem. Menda so »naključno« kontrolirali kupce. V resnici je šlo za ponižanje in žalitev brez vsakršnega razloga.

Ko sem pozneje v pritožbi družbi Spar Slovenija dodatno vprašala, koliko kupcev so tisto soboto obravnavali kot potencialne tatove in tatice, skratka lopove, in koliko jih je od pregledanih dejansko kradlo, seveda nisem prejela odgovora. Zahvaljujem se jim, ker so odgovorili na mojo pritožbo in izrazili obžalovanje za neprijetno izkušnjo. Tudi podjetje Sintal, ki izvaja varovanje, mi je pojasnilo, da so pregled mojega nakupa opravili, ker se na varnostni kameri bojda ni dobro videlo, ali sem blokirala vse izdelke. Te razlage ne sprejmem, ker sem v radovljiškem Sparu redno kupovala in plačevala na hitri blagajni, pa se samo enkrat ni točno vse videlo?

Zakaj delim z vami, spoštovane bralke in bralci, to zgodbo? Čisto mogoče je, da se je že zgodila nekomu izmed vas, mogoče tudi v soboto, 14. avgusta 2021, in ste bili tiho, ker ste menili, da ima trgovina pravico tako postopati z vami. Ne, nima je. To je navadno šikaniranje, kršenje človekovih pravic, če hočete, predvsem pa poniževanje kupcev, od katerih trgovina živi in kuje dobičke. Lahko je bil postopka deležen tudi kakšen turist ali priseljenec tuje narodnosti, ki ima fizični potencial, da bi po neki subjektivni presoji lahko bil tat, in je ta njegov potencial vsekakor treba preveriti. Po čem si bodo predvsem turisti v takem primeru zapomnili Radovljico? Po res nepravični izkušnji v Sparu. In samo to.

Kako zelo mora biti obupana trgovina, da za svoje kupce uporablja take zavržne oblike nadzora, in to v letu 2021, ko hitro korakamo po poti digitalizacije, ko po svetu že vznikajo avtonomne trgovine brez prodajalcev. Predlagam, da v luči razvoja in skrbi za kupce resno razmislijo o retro obliki prodaje izza pulta. Še pomnim, kako je to bilo videti v 60-ih – nobene možnosti kraje.

Jasno, da sama ne bom več nakupovala v Sparu, ker so preveč stresni. Lahko me enaka izkušnja doleti pri prvem naslednjem nakupu. In enako se lahko zgodi tudi vam. Danes, jutri, kadarkoli. Kdor pa si želi adrenalinskega nakupovanja z dodatki mazohizma, je Spar zagotovo prva izbira zanj.

Mendi Kokot, Radovljica

Radovljica – mesto klasične glasbe

Prijatelj iz Beograda, ljubitelj in poznavalec klasične glasbe, ki večkrat obišče Radovljico in vedno tudi kakšen koncert, je prepričan, da v Evropi ni tako majhnega mesta s tako bogato ponudbo klasične glasbe, kot je Radovljica. Tudi letošnje poletje ni bilo izjema. V začetku poletja skupina Korona, v juliju koncerti v organizaciji društva La Casa de Kamna, v avgustu pa, ko so komaj izzvenele čudovite melodije opere Siviljski brivec, že začetek 39. Festivala Radovljica. Pojavil pa se je še en 'ponudnik' klasične glasbe: Kulturno društvo Sotočje z organizacijo nekaj vrhunskih koncertov.

Radovljica pa postaja tudi 'učna baza' klasične glasbe. Že Marija Kolar je v Festival Radovljica vključila Mojstrski tečaj za kljunasto flavto, namenjen mladim glasbenikom, ki ga vodi prof. Mateja Bajt. Na zaključnem koncertu so se odlično predstavili. Drugi odmeven glasbeni dogodek pa je bil koncert, ki ga je organiziral Timotej Willewaldt v sodelovanju s Kulturnim društvom Sotočje. Pet maturantov je v cerkvi sv. Petra javnosti prvič predstavilo svoje skladbe. Izjemen glasbeni dogodek in priznanje za naše mesto.

Najpomembnejšo 'šolo' klasične glasbe pa prinašata v Radovljico Cecilija Prenz Kopušar in Dušan Kopušar, ki že šesto leto v juliju organizirata mojstrske tečaje klavirja in violine z vrhunskimi pedagogi – profesorji: Vasilij Meljnikov, Siavush Gadijev, Daniel Rivera, Teresa Travisan, Flevio Zaccaria in Leonid Sorokow, da omenim le letošnje učitelje. Mladi udeleženci teh tečajev prihajajo iz različnih držav: Slovenija, Italija, Hrvaška, Koreja, Južna Afrika, Kitajska, Albanija, Bolgarija, Nemčija, Avstrija, Španija ... Prav ti bodo v svet ponesli Radovljico kot mesto klasične glasbe. Žal pa pogrešam na teh koncertih učitelje in učence Glasbene šole Radovljica. Predlagam, da se tudi Glasbena šola vključi v to glasbeno dogajanje. V poletnih mesecih naj organizira koncerte najboljših dijakov v poznih popoldnevih pred Šivčevo hišo. Kakšno uro naj bi igral učenec violine, flavte, harmonike ..., kar bi koristilo učencu, ki bi se naučil nastopanja, za obiskovalce trga pa bi bilo prijetno doživetje.

Da ima klasična glasba v Radovljici lahko svoj 'domicil', pa sta zaslužni tudi Občina Radovljica in Glasbena šola Radovljica in upamo, da bo tako tudi vnaprej. Ne nazadnje je to tudi del tistega 'butičnega' turizma, ki si ga želimo.

Avgust Mencinger

Radovljiško kopališče

Obramba 'bazenskega' (in Begunjskega) rebalansa proračuna v 10. št. DN s strani ge. Mezeg se čita kot 'županova'. Je reakcija na Opravičilo občanom Radovljice. S podpisom stranke ga. Jesenko v članku 'opere' župana. Mezgova ga mehko obriše, zataji pa, da je v njegovi listi. Na dolgo opiše idilo in klubsko donacijo v bazen. V primerjavi z županovo marčevsko oceno investicije celote (8 mio EUR) je to drobiž.

Pred dvajsetimi leti je Plavalni klub Radovljica (PKR) 'vložil' 0,21 mio EUR, vstopnino dveh sezon. Ker se »lastna hvala pod mizo val'a«, vprašam župana: 1.) Še katero društvo vlaga v občinsko lastnino? 2.) Je 'bazen' reklamni pano za PKR, naslov za donacije npr. trgovcev, ki so jim dovoljene enormne pozidave? Odgovora se ponujata sama.

Bazen zaznamuje še tretji županov mandat, ko 'njegovo' društvo v nasprotju z določili uredbe upravlja bazen in kamp. Župan ima 'mestno' večino, zato bi ukvarjanje občinskega sveta s kršitvijo Uredbe bilo brez pomena. (»... Javno lastnino se upravlja z režijskim obratom, podjetjem ali z javnim zavodom.«) Društvo je ne sme.

Ga. Mezeg ne omeni bistvenega: 2. faze bazena, strehe. Slike visoko mehanizirane in brezmejno drage odmične jekleno-steklene strehe leta krasijo vhod v kamp. 'Zlata' streha pa na javni objekt ne sodi.

Če župan nekje hoče biti prvi v EU, naj gre od Sotočja gorvodno. Znašel se bo v kampu, ki ga petdeset let vodi Turistično društvo Lesce. Šobec je v društveni lasti in uspeva na trgu. Dokaz, da župan razvoja Šobca ne podpira, je v dokumentu prostorski red OR (PRO). Tam je oznaka namena rabe zemljišč selektivna: Šobec – 'turizem', kamp pri bazenu – 'šport'. Na teh osnovah bi nepremičninski davek na enoto bil za Savo 5-krat višji kot sredi mesteca. Razumi, kdor more.

Menim, da se z 'našim' bazenom gospodari tako-tako. Kdor ima zgodovinski spomin, ve, da je rušenju Vurnikove mestotvorne arhitekture botroval PKR. Mestno kopališče so spremenili v 'sodobno' plavališče, ki ga spet posodabljajo (sic!). Razen vlaganj v sistem za toplotno črpalko so rekonstrukcije bazena nepremišljene. V 'zelenem' 21. st. župan ne razume pomena vodnih površin, obrežij v peš 20-minutni izohroni. Verjetno vsi vemo, da bi bil pol krajši pokrit bazen z manjšim vodnim parkom na mestu kampa v razumnem razmerju z mestom in občino. Stal bi pol manj.

Leta 2015 je najavil, maja 2018 pa razpisal 5. spremembe PRO. Okoli 200 občanov je dalo pobude in čaka na osnutek sprememb. Po županovi politiki sklepam, da vmes ni občinske – Bazen 2030.

Občina pa ni le bazen. Župan ne skrbi za stanovanjski program, zato stanovanj za mlade ni. Cene zemljišč bi 'pozlačeni' bazen dvignil do neba. To se dogaja v Vašem mandatu, ga. Mezeg, ki ste tako sočutni do županove prostorske politike.

V nečem pa se z Vami strinjam: »... vlaganje v bazen bo pomembno vplivalo na razvoj občine v naslednjih desetletjih«.

Janez Urbanc, u. d. i. a.,
Begunje na Gorenjskem

Krajevne novice

Langusovi dnevi

Pretekla dva konca tednov sta bila v Kamni Gorici v znamenju Langusovih dni, ki so postregli s pestrim naborom dogodkov za vse generacije. Danes še prireditev Pod cvetočim gankom, jutri pa koncert MePZ Lipnica.

Kaja Beton

Obiskovalce navdušil tudi izjemen vrt v bregu pod kamnogoriško Mežnarijo. Tam namreč biolog, profesor dr. Mihael Toman, ustvarja in neguje pravi domači botanični vrt.

Posebna novost letošnjih, že 21. Langusovih dni po vrsti, je bil kino večer pod lipo sredi Kamne Gorice. Ta se je odvil na zadnji petek v avgustu. Pri tem je šlo za prav posebno doživetje, saj so se vaščani srečali ob kratkih filmih pokojnega rojaka Vinka Rozmana. Vinko Rozman, slovenski arhitekt in industrijski oblikovalec, je bil namreč rojen prav tukaj. V šestdesetih letih je deloval na področju amaterskih filmov. V Kamni Gorici so prikazali sklop kratkih filmov Spomini na rojstno vas. Med njimi je film Odmev in odziv, ki je uvrščen med deset najpomembnejših jugoslovanskih amaterskih filmov. Kljub mrzlemu večeru se je projekcije pod lipo udeležila množica navdušenih obiskovalcev.

Zadnja avgustovska sobota je v vas privabila 29 slikarjev iz različnih slovenskih krajev. Ob dežju so za slikanje izkoristili nadstreške ali pa slike naredili že pred kolonijo. Slike bodo razstavljene v Domu krajanov še do 12. septembra vsak dan med 17. in 19. uro, vse do konca meseca pa je ogled možen po vnaprejšnjem dogovoru.

V soboto je obiskovalce navdušil tudi izjemen vrt v bregu pod kamnogoriško Mežnarijo. Tam namreč biolog dr. Mihael Toman ustvarja in neguje pravi domači botanični vrt. Tokrat ga je obiskovalcem razkazal z zanimivo razlago in številnimi informacijami o rastlinah in kamnih, ki ga krasijo. Popoldan so v Kamni Gorici s športnimi igrami odprli prenovljeno športno igrišče.

Prvi septembrski konec tedna je bil kot vedno namenjen predvsem otroškim ustvarjalnim delavnicam.

Prvi septembrski konec tedna je bil kot vedno namenjen predvsem otroškim ustvarjalnim delavnicam. Tudi letos so del delavnic pripravili domačini, tako mladi kot članice društva upokojenk, nekaj pa je bilo gostujočih ustvarjalcev. Že tradicionalno je bilo med delavnicami tudi ustvarjanje z glino. Popoldan je bil na sporedu otroški Langusov tek. Letos so se tekači v treh starostnih kategorijah pomerili v teku skozi vas.

Včeraj je v Kamni Gorici s Pustolovsko igro o srčni in junaški psički Rumi gostovala dramska igralka Saša Pavček, danes pa bo Eva Drozg na prireditvi Pod cvetočim gankom predstavila zbrano bogastvo kamnogoriškega kora. Prireditve ob Langusovih dnevih se bodo zaključile v soboto s tradicionalnim koncertom domačega MePZ Lipnica in podelitvijo krajevnih nagrad pod lipo.

Počastili krajevni praznik Ljubnega

Konec avgusta so v Ljubnem počastili krajevni praznik. Pripravili so proslavo v domači športni dvorani, gasilsko vajo in položili vence na spominska obeležja.

Maša Likosar

Šolski zbor podružnične šole Ljubno pod vodstvom učiteljice Mance Trojar / Foto: Tina Dokl

Potem ko so lansko leto zaradi aktualnih razmer v zvezi s covidom-19 počastitev krajevnega praznika odpovedali, so ga letos v Ljubnem izvedli v okrnjeni obliki. "Športnih prireditev in vaških iger žal nismo mogli izpeljati," je pojasnil predsednik Sveta krajevne skupnosti Ljubno Boštjan Soklič in poudaril, da so kljub oteženim razmeram v preteklem letu skušali realizirati dela po programu oziroma pobudah krajanov. "Uredili smo šolske poti, nevarni odseki so opremljeni z zaščitnimi ograjami. Na mestu, kjer je stala lipa, smo dobili spominski napis. Obnovili smo del kanalizacije in vodovoda, dve oglasni deski že služita namenu, tretjo bomo postavili po rešitvi problema z zemljiščem. Dogovorjeni smo za obnovo objekta na otroškem igrišču na Posavcu. Obenem potekajo redna vzdrževalna dela na pokopališčih in otroških igriščih. Odprtih je nekaj večjih projektov, ki zaradi birokracije potekajo počasneje, kot bi si želeli. Prvi je ureditev Grabotnika, drugi pa ureditev športnega igrišča na Posavcu," je pojasnil in dodal: "Ureditev izvira zdravilnega studenca v Cizlju, ki je v fazi projektiranja in naj bi bila zaključena leta 2022, pa ne bi uspela, če se ne bi pri glasovanju potrudila velika večina krajanov. Za to podporo se vam lepo zahvaljujem."

Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanje krajevne skupnosti, ki ga je za petindvajset let delovanja prejel Mešani pevski zbor Ljubno Kulturnega društva Ljubno. Zbor deluje od leta 1996 in trenutno šteje dvajset aktivnih članov. Decembra leta 2016 je prejel medaljo Občine Radovljica. Njihov cilj je kvalitetna izvedba zborovskih pesmi, v program vključujejo med drugim slovenske ljudske in sakralne skladbe, posegajo tudi po svetovni zborovski literaturi. Želijo si ohranjati in razširjati pevsko kulturo, zato v zbor vabijo vse, ki imajo talent in so pripravljeni slediti skupinskemu delu.

Zbrane na proslavi, ki so jo s kulturnim programom obogatili harmonikar Aljaž Mauko in šolski zbor podružnične šole Ljubno pod vodstvom učiteljice Mance Trojar, je pozdravil tudi župan Občine Radovljica Ciril Globočnik. Pojasnil je, da s Svetom KS Ljubno tesno sodelujejo. "Tudi v prihodnje bomo veseli vseh pobud s strani krajanov in krajank Ljubnega," je še dejal župan.

Foto: Tina Dokl

Priznanje krajevne skupnosti je letos prejel Mešani pevski zbor Ljubno, iz rok predsednika Sveta KS Ljubno Boštjana Sokliča ga je prevzela predsednica zbora Alenka Markovc.

Harmonikar Aljaž Mauko / Foto: Tina Dokl

Mladi

Navdušuje ga svoboda razmišljanja

Andraž Maier, študent tretjega letnika matematike, je eden od šestih udeležencev letošnje matematične olimpijade, na kateri se je ekipa Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani letos poleti odlično odrezala – bili so devetnajsti med več kot sto univerzami, Andraž pa si je v konkurenci skoraj šeststotih tekmovalcev priračunal drugo nagrado.

Marjana Ahačič

Andraž Maier / Foto: Tina Dokl

»Rad rešujem matematične naloge. Treniram, tako kot sem treniral atletiko, tako kot kdo drug drugi trenira plavanje. In če so treningi uspešni, greš na tekmovanje, tudi na olimpijado,« je že kot gimnazijec, potem ko se je z matematične olimpijade v Hongkongu vrnil s priznanjem, Andraž Maier iz Ljubnega enostavno pojasnil v resnici zelo zapleteno pot do vrhunskih rezultatov v matematiki, kraljici znanosti. In dodal, da so enostavne rešitve zapletenih nalog tisto, kar mu je pri matematiki najbolj všeč. »Trenutki, ko se na oko težka zapletena naloga reši v dveh vrsticah. Elegantno, samo videti je treba ...«

Pet let kasneje ni dosti drugače. Andraž je študent tretjega letnika Fakultete za matematiko in fiziko na ljubljanski univerzi, v začetku avgusta pa je bil del univerzitetne ekipe, ki se je udeležila mednarodnega tekmovanja študentov matematike – matematične študentske olimpijade –, na katerem sodelujejo univerze z vsega sveta, največ je evropskih, pa tudi študentje posamezno. Ljubljanska fakulteta za matematiko in fiziko se ga udeležuje že petindvajset let, letos najuspešneje doslej. Ekipa šestih študentov, v kateri je bil tudi Andraž Maier, je namreč med 112 univerzami zasedla 19. mesto, Andraž pa si je v konkurenci skoraj 600 tekmovalcev priračunal drugo nagrado.

Tokrat, pravi, v nasprotju s tekmovanjem pred petimi leti ni bilo organiziranih posebnih priprav na tekmovanje. »Pravzaprav nikoli nisem resno razmišljal o tem, da bi šel tudi na študentsko matematično olimpijado ... predvsem zato, ker se na univerzitetnem nivoju posvečamo študiju in ni časa za dodatne priprave na tekmovanja. Po drugi strani pa je bilo že v preteklosti slišati, da so naloge na tem tekmovanju tako težke, da so za večino tekmovalcev tako rekoč nerešljive. Mentorju, ki me je povabil k sodelovanju, sem zato odgovoril, da z veseljem odstopim mesto komu drugemu. A ker se je letos pisalo doma, v Ljubljani, in je bilo zato prostih nekaj več mest, sem na koncu vseeno šel, brez posebnih priprav,« je še pojasnil.

Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dni, obakrat so v reševanje dobili po štiri naloge. »Že prvi dan sem kar malce presenečeno ugotovil, da prva naloga ni bila tako zelo težka, enako je bilo drugi dan tekmovanja. Tudi ostale naloge sem delno rešil ... in ne, v resnici si nikoli nisem mislil, da bi lahko prišel tako daleč, kot sem. Tako zdaj lahko rečem, da sem zelo zadovoljen s tem, kar sem dosegel.«

Kljub temu, da študentje, kakršen je Andraž, običajno hitro dobijo ponudbe za nadaljevanje študija v tujini, in tudi po tokratni olimpijadi so jih, le nekaj ur po razglasitvi rezultatov, Andraž pravi, da za zdaj ostaja v Ljubljani. »Pred mano je še magisterij – ponudbe so bile za doktorat – ljubljanska fakulteta je zelo kakovostna, pa še blizu je,« utemeljuje svojo odločitev.

Zdaj ga na čakata še dva izpita in diploma, nato, računa, magisterij in doktorat, potem pa bi se rad posvetil akademskemu delu. Na vprašanje, zakaj se je odločil, da bo profesionalno življenje posvetil prav matematiki, pa pravi: »Matematika se pravzaprav zdi kot neke vrste umetnost. Dopušča mi izjemno svobodo v razmišljanju, a ima za razliko od modernih umetnosti, ki mi niso preveč blizu, določena pravila, ki se jih je treba držati in ki predstavljajo ogrodje, na katero se opiram pri razmišljanju.«

Ekipa šestih študentov, v kateri je bil tudi Andraž Maier, je med 112 univerzami zasedla 19. mesto, Andraž pa si je v konkurenci skoraj 600 tekmovalcev priračunal drugo nagrado.

In še odgovor za tiste, ki se sprašujejo, zakaj le bi se nekdo sploh ukvarjal z nečim tako abstraktnim, kot je matematika: »Matematika na akademskem nivoju – in to je tisto, s čimer se želim ukvarjati v življenju – je pogosto takrat, ko nastaja, res sama sebi namen. Njena uporabnost se morda pokaže šele čet sto let ali več. Matematična dognanja, ki so objavljena, pa so nato osnova za uporabo na drugih področjih znanosti; pogosto najprej v fiziki, od tam se širijo naprej na področja, ki jim že lahko rečemo tudi 'uporabna'.«

Kjer je volja, je tudi pot

Med izjemnimi dijaki, ki so letos posebej uspešno zaključili srednjo šolo in se odlično odrezali na maturi, sta tudi Radovljičanka Tinkara Jalen in Bernard Zupanc iz Bohinja, diamantni maturant ekonomske srednje šole Radovljica.

Marjana Ahačič

Vedela sem, da rezultat ne bo slab, vendar tako dobrega rezultata vseeno nisem pričakovala, je povedala Tinkara, ki je zaključila Škofijsko klasično gimnazijo. Vse štiri leta je bila odlična, do naziva zlata maturantka pa ji je zmanjkala zgolj točka. Pravi, da se je na maturo pripravljala podobno kot na redne teste, le da malo prej in bolj podrobno. "A za maturo ni dovolj le učenje, preden pišeš izpitno polo, moraš poskrbeti, da si nanjo tudi psihično pripravljen, dovolj spočit in zbran," poudarja.

Na vprašanje, ali ima za odličen uspeh na maturi največ zaslug bistra glava, trdo delo ali dobri učitelji, pravi, da kar mešanica vsega. "Nekaterih predmetov se ne da 'napiflati', zato pride prav, da jih razumeš, pri drugih pa je bolj pomembno, da se res učiš. Šola seveda pomaga z dobrimi učitelji, ki pri pouku znajo poudariti, kaj je pomembno, in motivirati učence, da dosežejo največ, kar zmorejo, in moram reči, da so bili učitelji na Škofijski klasični gimnaziji res spodbudni, znanje so znali podati na zanimiv način in tako so podatki lažje ostali v spominu."

Bernard Zupanc, diamantni maturant Ekonomske gimnazije in srednje šole v Radovljici / Foto: Gorazd Kavčič

Pravi, da ji bo tudi bivanje v internatu ostalo v zelo lepem spominu. "Seveda se najde tudi kaj, kar ti ni ravno všeč, a je toliko dobrih stvari, ki odtehtajo slabe. Spoznaš izjemne ljudi, spleteš vezi, ki bodo trajale vse življenje, naučiš se živeti z drugimi in prevzeti odgovornost zase. Pri tem ti pomagajo vzgojitelji, ki poskrbijo, da se v internatu res počutiš kot doma."

Jeseni začenja študij veterine. "Že od petega razreda govorim, da bom šla na to fakulteto, vendar nihče ni verjel, da se bo to uresničilo, mislili so, da gre le za otroške sanje, ki bodo z leti minile. Lani poleti sem se tudi bliže seznanila z delom veterinarja, en teden sem hodila v eno izmed ambulant in spremljala veterinarje pri delu. Hitro sem se prepričala, da je to nekaj, kar si želim opravljati vse življenje. Ne vem točno, zakaj se že od nekdaj zanimam za ta poklic, a vem, da je k izbiri študija nekoliko pripomogel tudi moj pes Cufi, za katerega skrbim že devet let."

Tinkara Jalen s psičkom Cufijem; tudi on je malce pripomogel k njeni odločitvi za študij veterine. / Foto: Tina Dokl

Vse točke na poklicni maturi

Na Ekonomski gimnaziji in srednji šoli Radovljica, kjer izvajajo tri izobraževalne programe: ekonomsko gimnazijo, ki se zaključi s splošno maturo, ter dva programa srednjega strokovnega izobraževanja, to sta ekonomski tehnik in medijski tehnik, ki se zaključita s poklicno maturo, so zelo zadovoljni z uspehom svojih dijakov na letošnji maturi. Kljub posebnemu šolskemu letu, polnemu sprememb in nepredvidljivosti, so pri splošni maturi dosegli stoodstotni uspeh, pri poklicni maturi je bilo uspešnih 94,2 odstotka dijakov. Bernard Zupanc iz Studora v Bohinju, dijak četrtega letnika smeri ekonomski tehnik, pa je na poklicni maturi dosegel vseh 23 točk in tako postal diamantni maturant.

Pravi, da je za uspeh potrebno veliko predanosti šoli, a z dobro organizacijo dela ostane tudi čas za druge aktivnosti. Seveda pa je treba ob tem imeti tudi voljo in cilj, ki ga v življenju hočeš doseči.

Aktualno

Sledi viziji, izkoristi svoje znanje in sodeluj

V življenju, pri delu, pri učenju vedno naletimo na stvari, ki ne gredo gladko, ki so lahko problem, izziv ali pač nekaj drugačnega kot tisto, česar smo navajeni. Vse je mogoče rešiti s temeljitim razmislekom, predvsem pa z dobro komunikacijo, je po letu in pol izkušenj pouka v razmerah, zaznamovanih z epidemijo, prepričana ravnateljica Osnovne šole Antona Janše Radovljica Jelena Horvat.

Marjana Ahačič

Si že upate napovedati, kakšno šolsko leto se nam obeta?
To bo šolsko leto, kakršnega že poznamo, na kakršno smo navajeni. Vemo, da nas čakajo omejitve, manj druženja in manj sodelovanja. A tukaj smo zato, da otrokom tudi v teh okoliščinah omogočimo, da dobijo znanja, veščine in toliko izkušenj, da se bodo čim bolje znašli v življenju. Res je tudi, da gre za okoliščine, v katerih se vsi še malo lovimo in iščemo izhode, a še zmeraj smo jih našli in jih bomo tudi sedaj.

Katera je najpomembnejša lekcija, ki ste se je tako učitelji kot učenci naučili iz preteklega leta, tako drugačnega kot vseh doslej?
Da v življenju, pri svojem delu, pri učenju, vedno naletimo na stvari, ki ne gredo gladko, ki so lahko problem, izziv ali pač nekaj drugačnega kot tisto, česar smo navajeni. Vse to se lahko reši le s temeljitim razmislekom, predvsem pa z dobro komunikacijo. Če se zgodi težava, nekaj, kar nas je doletelo nepripravljene, moramo iskati rešitev, in to skupaj, timsko. Če se pogovarjamo, smo še vedno našli rešitev in jo bomo tudi v prihodnje. Vemo, da ne bo lahko, da dela v teh razmerah ne moremo peljati tako, kot smo bili navajeni, po ustaljenih tirnicah. Mnogo stvari smo prav v preteklem šolskem letu postavili popolnoma na novo. Ampak bo šlo.

Je mogoče, da je bilo za vas vendarle lažje kot za druge? Kot šola s prilagojenim programom in učenci, ki imajo zelo specifične težave, ste se vendarle bolj navajeni prilagajati kot drugi ...
Ne vem, čer ravno zato, ker imamo otroke s posebnimi potrebami. Bolj zato, ker imamo res zelo utečeno timsko delo, sodelovanje in medsebojno pomoč. Pa seveda dejstvo, da je v naših razredih manj otrok kot v ostalih šolah. Zato se lahko hitreje organiziramo in lažje zagotavljamo tako imenovane mehurčke ali nezdruževanje skupin.

Koliko učencev v tem šolskem letu obiskuje OŠ Antona Janše?
Število otrok nam vsako leto zelo narašča, letos jih imamo 99, lani jih je bilo deset manj, pred šestnajstimi leti, ko sem prevzela vodenje šole, jih je bilo pol manj. Soočamo se s pomanjkanjem kadra in opreme, prostorska stiska je zelo velika.

Jelena Horvat, ravnateljica Osnovne šole Antona Janše Radovljica / Foto: Tina Dokl

Rešujemo jo tako, da smo vse kabinete preuredili v matične učilnice, pogovarjamo se o nadgradnji podstrešja, kjer bi še lahko uredili nove prostore, začasno pa nam je Občina Radovljica zelo pomagala s tem, da so nam dali v uporabo prostore v nekdanji knjižnici v središču mesta, zaradi česar bomo vsaj za nekaj časa v šoli bistveno lažje delali.

Pa vam prostori v stavbi stare knjižnice ustrezajo?
Zelo. Gre za odlično lokacijo, prostori so lepi, svetli in urejeni. Tam se bodo šolale tri skupine posebnega programa najstarejših učencev, ki so že zelo vešči dela za samostojnost in vključevanja v lokalno skupnost. Veliko od njih jih je že dolgo let v šoli, morda so šolski sistem in urnike celo že malo prerasli. So na poti odraslosti in to bo zanje dobra odskočna deska za osamosvajanje oziroma vključevanje v varstveno-delovni center. Zanje smo pripravili program, v okviru katerega bodo veliko delali in se še več vključevali v lokalno okolje. Prav za to je ta lokacija zelo dobra.

Kakšni pa so razlogi za to, da se število učencev vaše šole v zadnjem obdobju tako povečuje? S povečano integracijo v osnovne šole bi bilo pričakovati, da bo ravno obratno, ob tem, da za starše odločitev, da otroka vključijo v šolo s prilagojenim programom, zagotovo ni lahka ...
Stiske staršev, ki se soočajo s tem, da otrok ne zmore ali da ima težave pri šolskem delu, so res izjemno hude, to je treba poudariti. Se pa vsem šolam s prilagojenim programom po Sloveniji dogaja, da se srečujejo s povečanim številom otrok. Več je drugačnih težav in motenj, kot smo jih poznali v preteklosti, veliko je otrok z avtizmom oziroma vsaj z določenimi oblikami avtizma, za katere je običajen šolski sistem prezahteven in potrebujejo drugačno, mirnejše okolje, delo v manjših skupinah in posebej njim prilagojen program, s počasnejšim tempom, več ponavljanja in utrjevanja ter postopnega sprejemanja učne snovi.
So pa tudi učenci, ki imajo večje razvojne težave, večje motnje – vključeni so v posebni program. Ti otroci prihajajo iz različnih občin k nam prav zato, ker imamo dobro izdelan način poučevanja, metode dela in seveda terapevtski program, ki ga izvajajo delno učiteljice in delno terapevtski kader – nevro-fizioterapevt, delovni terapevt in logopedinja. Pri organizaciji slednjega v državi ni enotnega pristopa, odvisni smo od občin in tega, kako razumejo naše potrebe.

Ravnateljica Osnovne šole Antona Janše ste že več kot petnajst let. Kaj se je v času, odkar vodite šolo, najbolj spremenilo?
Predvsem število otrok, zagotovo. Zaradi tega je znotraj hiše zaposlenih tudi več ljudi kot pred šestnajstimi leti, številka se je s trideset povzpela na šestdeset. V isti hiši je torej enkrat več zaposlenih in enkrat več otrok. V tem času smo seveda razvijali programe, terapevtski pristop, več se vključujemo v okolje in razvijamo delovne spretnosti. Izvajali smo veliko evropskih projektov, kjer smo svojo kvaliteto nadgradili, učitelji so izobraženi, usposobljeni, predvsem pa predani svojemu delu, ustvarjalni in imajo radi otroke, za katere so pripravljeni narediti tako rekoč vse ...

Kaj pa je vas osebno vodilo pri odločitvi za pedagoški poklic?
Po izobrazbi sem socialna pedagoginja. Že kot majhna punčka sem hotela biti učiteljica, v prvem razredu sem se igrala, da poučujem. Potem sem se odločila za poklic, v katerem bi delala z ljudmi, ki so v stiski, ki imajo težave, pa naj bodo vedenjske, čustvene ... in ja, lahko rečem, da sem se v tem poklicu res našla. Tudi kot ravnateljica se pri iskanju rešitev vedno sprašujem, kaj določena odločitev pomeni za učence, za zaposlene, in temu sledim.

Če bi se lahko v času vrnili trideset let nazaj, kakšen bi bil vaš nasvet mladi učiteljici Jeleni, ki je šele začenjala svojo poklicno pot? Kakšen nasvet bi ji dali z izkušnjami, ki jih imate danes?
Vedno razmišljaj s svojo glavo, izkoristi znanje, ki ga imaš, ohrani zdravo pamet, a vedno sledi svoji viziji in sodeluj z ljudmi, ki so okoli tebe.

Zdaj ste zadnje leto ravnateljica te šole, kmalu se boste upokojili. Kakšnega človeka bi si želeli za svojega naslednika?
Kolektiv naše šole je dober kolektiv, ustvarjalen, delaven, sestavljen iz ljudi, ki se znajo pogovarjati in poslušati, poznajo timsko delo. Najbolj si želim, da bi za menoj prišel človek, ki bi ohranil tak način dela, ki bi znal poslušati ljudi in vedel, da so najpomembnejše tiste odločitve, ki pomenijo nekaj dobrega za otroke. Sicer pa vem, da ima vsak ravnatelj svojo vizijo, in prav je, da jo ima. Naj sledi svojim ciljem, usmerjenim v najboljše za učence, njihove starše in zaposlene v šoli. Po kakšni poti jih bo dosegel, je pa seveda stvar vsakega posameznika.

Šolo to šolsko leto vodi Boris Mohorič

Boris Mohorič, dolgoletni profesor športne vzgoje na OŠ Antona Tomaža Linharta, radovljiško osnovno šolo v tem šolskem letu vodi kot vršilec dolžnosti ravnatelja.

Marjana Ahačič

Foto: Gorazd Kavčič

Boris Mohorič

To šolsko leto se bo začelo z zavestjo, da je treba preprečevati širjenje okužbe z novim koronavirusom. Tudi letos so v veljavi ukrepi, za osnovne šole je predviden model B. Učenci bodo morali paziti na ohranjanje razdalje, treba bo pozorno skrbeti za higieno rok, pouk bo potekal v matičnih učilnicah, učenci so dolžni nositi obrazne maske v vseh skupnih prostorih, le učenci do petega razreda so lahko v matičnih učilnicah brez mask, lahko preberemo na spletni strani OŠ A. T. Linharta.
Šola je pripravila še nekaj ukrepov, ki bodo pripomogli k preprečevanju širjenja okužbe. Vsi skupaj upamo, da bo pouk čim dlje potekal v učilnicah, je učence in njihove starše na zadnji počitniški dan nagovoril Boris Mohorič, ki je vodenje radovljiške osnovne šole za največ eno leto kot vršilec dolžnosti ravnatelja prevzel po upokojitvi dolgoletne ravnateljice Zlate Rejc.
"Vseeno mislim, da je treba gledati v prihodnost s pozitivno naravnanostjo. Tudi korone in ukrepov bo enkrat konec. Zaželimo otrokom, da bi se igrali, družili, zabavali in tudi učili, spoznavali, razmišljali, gibali, ustvarjali ... Kot se spodobi zanje. Naj se sliši smeh, naj sije veselje na otroških obrazih, naj otroci premikajo meje svojih sposobnosti in znanj. Učitelji in ostali strokovni delavci šole bomo vam, staršem in otrokom, stali ob strani preko celega šolskega leta," je zagotovil.
Osnovna šola A. T. Linharta je sicer že v začetku leta začela in spomladi zaključila postopek imenovanja novega ravnatelja, a se je izbrana kandidatka – ravnatelja izbere svet šole, potrdi pa minister – nato odločila, da mesta ne bo sprejela. Zato bodo, ko bo delo začel nov svet zavoda, razpis ponovili.

SPODBUJAMO E-KROŽNO

#VABILO

MOBILNO ZBIRANJE ŠE DELUJOČIH IN NEDELUJOČIH APARATOV

KJE: občina Radovljica
KDAJ: 25. september 2021 (sobota)

KJE - kraj	KJE - lokacija	KDAJ - ura
Lesce	pred TNC Mercator Lesce v Rožni dolini	8.00–8.40
Begunje	pri gasilskem domu v Begunjah	9.00–9.40
Brezje	parkirišče	10.00–10.40
Podnart	pri kulturnem domu v Podnartu	11.20–12.00
Kamna Gorica	pri zbiralnici odpadkov pod Zijavko	12.20–13.00
Radovljica	parkirišče pred upravo Komunale Radovljica	13.20–14.00

KAJ LAHKO BREZPLAČNO ODDATE:
- še delujoče aparate ter odpadno električno in elektronsko opremo: štedilnike, pralne stroje, hladilnike, računalnike, pečice, mikrovalovne pečice, el. igrače in orodje, televizorje, radie, monitorje, male aparate;
- odpadne sijalke;
- odpadne baterije.

Aktivnost izvajamo v sklopu projekta **Life Spodbujamo e-krožno** pod sloganom **Še sem uporaben** in bo potekala skupaj z zbiranjem nevarnih odpadkov.

ZEOS, D.O.O., ŠLANDROVA ULICA 4, LJUBLJANA - ČRNUČE

Obletnice

Stoletje in pol Pošte Lesce

Odtis poštnega žiga je edinstven dokument časa in prostora, opozarja filatelistični publicist in raziskovalec zgodovine slovenskih pošt Janko Štampfl.

Marjana Ahačič

Konec avgusta smo v uredništvo prejeli zanimivo dopisnico, odposlano na dan 27. avgusta 202 iz Lesc, natančno 150 let po ustanovitvi Pošte Lesce. Filatelistični publicist ter raziskovalec zgodovine slovenskih pošt in njihove zapuščine Janko Štampfl je prijazno spomnil, da je bila 27. avgusta leta 1871 ustanovljena pošta z imenom Lees. "V prvi in drugi Jugoslaviji je bilo do uvedbe poštnih številk ime pošte zapisano v latinici in cirilici, leta 1971 pa je pošta dobila poštno številko – odtlej se imenuje (6)4240 Lesce.

Kot je ob tem še pojasnil Štampfl, sicer ustanovni in častni član Slovenske filatelistične akademije, je žigosanje poštnih pošiljk službeno označevanje določenega dne in določene poštne enote, ki je poštno pošiljko sprejela v prenos.

"Z odtisom poštnega žiga preko nalepljene znamke – kot poštne vrednotnice – se njena enkratna uporabnost razveljavi. Odtis poštnega žiga je obenem dokument o uradnem prevzemu pošiljke v prenos in o plačani ter za tem opravljeni storitvi prenosa in dostave. Poštni žig je tudi natančno zgodovinsko dokumentiran grafični odtis datuma in kraja, ki dokazuje, da je bila določena pošiljka določenega dne žigosana na določenem kraju.

Današnji odtis poštnega žiga je jutri že zgodovina, pravi Janko Štampfl, ki nas je spomnil na 150-letnico delovanja, ki jo je Pošta Lesce obeležila avgusta, pošta Begunje pa že marca letos.

Elanu nagrada za inovativnost

Marjana Ahačič

Skupina Elan je od Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) prejela zlato priznanje gorenjske regije za inovacije. Elanova inovacija bo tudi med predlaganimi na nacionalnem nivoju, prihodnji mesec jih bo na letošnjem dnevu inovativnosti ocenjevala nacionalna komisija.

»Nagrade smo izredno veseli in smo ponosni nanjo. To je samo še dokaz več, da se uvrščamo med največje in najboljše,« je ob prejemu priznanja povedal Vinko Avguštin, direktor razvoja v Elanu. Priznanja za najboljše inovacije GZS podeljuje že skoraj dvajset let. Doslej so bile na regionalnem nivoju podeljene več kot deset tisoč inovatorjem ter več kot 3200 inovacijam. Na nacionalni ravni je bilo podeljenih 153 zlatih priznanj.

Iz begunjske družbe Elan pa so sporočili, da se ponašajo s še enim novim priznanjem, in sicer nagrado superbrand. Prejmejo jo tiste blagovne znamke, ki jim uporabniki in potrošniki najbolj zaupajo in jih najbolj cenijo. »Elan je ena najbolj inovativnih svetovnih blagovnih znamk športnih izdelkov. Nagrada je izjemen dokaz, da so prepoznavnost blagovne znamke, kakovost, tradicija, zaupanje in čustva najbolj ponotranjene lastnosti pri ocenjevanju blagovne znamke Elan s strani domačih uporabnikov,« je ob prejemu nagrade poudarila Melanja Korošec, direktorica blagovne znamke Elan.

Vojno izkusil v živo

Vojko Frelih iz Ljubnega se še trideset let kasneje natančno spomni, kako začuden je bil ob prihodu na delo, kjer ga je receptor v radijski avli začudeno spraševal, kako mu je sploh uspelo priti do službe. »Moje naloge v studiu so se v trenutku spremenile v delo terenskega tehnika z reportažnim avtomobilom,« opisuje svojo izkušnjo prelomnih dni vojne za Slovenijo.

Marjana Ahačič

Vojko Frelih, ob njem pa čelada, ki jo je na bojišču v Trzinu pobral tisti dan, ko je prvič spremljal vojno za Slovenijo, in kipec kot priznanje, ki ga je za svoje tedanje požrtvovalno delo dobil na RTV Slovenija. Vojko Frelih ima tudi status vojnega veterana. / Foto: Tina Dokl

Ko je šel v četrtek, 27. julija 1991, z vlakom v službo v Ljubljano, Vojko Frelih iz Ljubnega niti za trenutek ni pomislil, da bo tisti dan kaj drugačen od vseh, ki jih je preživel v sicer pestrem in raznolikem poklicu radijskega tonskega tehnika na Radiu Slovenija, takrat še Radiu Ljubljana.

Na teren, v vojne razmere

»Z novinarjem Jožetom Bončo sva bila takoj poslana v Trzin, da nejasne informacije raziščeva neposredno na bojišču. Naenkrat sva bila kot v filmu, ko so se nekaj sto metrov pred nama za gorečo barikado videli in slišali streli in rafali. Že naslednji hip sva se znašla med teritorialci, ki so prinesli Eda Peperka – ta je bil hudo ranjen v prsi. Še danes vidim izraz na obrazu njegovega soborca, ki so ga kolegi razorožili, ker je v šoku ves besen vpil: Grem dol in vse bom pobil!« po tridesetih letih še vedno pretresen pripoveduje Frelih.

Istega dne pozno zvečer je bil, tokrat z urednikom Daretom Miličem, spet na poti na prizorišče bitke. »V dežju in popolni temi sva vozila po odprtem cestišču. Ustavil naju je šele zadimljen avtobusu na cesti, za katerim je še vedno gorela cisterna. Nato pa šok! Na asfaltu je ležal v boju ubiti vojak, skoraj pohodila sva ga. Bil je napol pokrit s šotorskim krilom, izpod katerega je dež spiral kri.«

Preobrat kot v filmu

Hitro sta zapustila prizorišče in nato malo pred policijsko kontrolo ob cesti z avtom prehitela štiri vojake, oborožene, kot so običajno posadke v oklepnikih. Takoj, pravi, jima je postalo jasno, da to niso teritorialci. Policistom sta poročala le nekaj trenutkov kasneje, da se jim bližajo štirje oboroženi vojaki JLA. Zavzeli so položaje in napeto čakali, dokler se izza žive meje ni dvignil prvi vojak.

»Zavladala je taka napetost, da sva bila z Daretom prepričana, da bo počilo. Pa ni! Pokazali so se še preostali trije in drug za drugim na cesto metali oborožitev in naboje. Bili so prestrašeni, povsem mokri, krvavih in zamazanih obrazov, saj so malo pred tem doživljali pekel za barikado. Puškine cevi so se povesile in razpoloženje smrtne groze se je prelevilo v druženje. Ljudje iz sosednjih hiš, ki so skozi zastrta okna vse to opazovali, so pristopili z ogrinjali in pijačo. Takega preobrata ni moč videti niti v filmih!«

Izredne razmere

Naslednji dan se je na teren odpravil z Marjanom Jermanom, tokrat na Brnik. Z letališča se je valil gost dim, ki ga je povzročil napad dveh letal. »Na parkirišču je vladalo pravo razdejanje, nekaj ljudi je panično tekalo sem ter tja in iskalo zaklone. Sirena je zlovešče tulila in pilot v uniformi nam je zavpil, da so radarji zaznali bližajoča se letala in naj zbežimo. Terenskemu avtu s tujima novinarjema, ki je pred nami begal od ene zapornice do druge, smo kriče mahali, da je izhod z letališča na drugi strani, a sta med tem, ko smo mi odhajali, dvignila zapornico in odbrzela na pristajalno stezo. Danes mi je jasno, zakaj: kot vojna dopisnika sta želela s kamero posneti napad letal s čistine.«

Takoj, ko so našli malo zavetja, so se oglasili neposredno v program. »Jerman je ravno opisoval stanje na letališču in omenil zloveščo možnost ponovnega napada, ko je nad nami z v nizkem preletu švignil jastreb. V slušalkah nama je zahrumelo, neposredno v oddajo, skupaj z Marjanovim 'gremo!'. Z eno potezo sem ugasnil oddajnik in s tem povzročil dodaten pok v program. In že smo hiteli proti Mostam,« opisuje napete trenutke.

Oglasite se, če ste živi!

Bili so olajšani, da je bil glasen prelet letala le izvidniški, a so z dramatičnim oglašanjem pri poslušalcih in radijskih kolegih ustvarili povsem drugačen vtis. Ko so med vožnjo poslušali 'svoj' prvi radijski program, so namreč zaslišali napovedovalko, ki je pozivala ekipo na terenu z dramatičnim sporočilom: Oglasite se, če ste še živi!

»Spogledali smo se, z nama je bil po naključju še tedanji poslanec Franček Rudolf, ugotovili, da kličejo nas, se ustavili in potolažili kolege na programu. Nihče pa ni potolažil mojih domačih, ki so vedeli, kakšna je moja služba in so mi sledili po radijskem sprejemniku. Oglasil sem se jim lahko šele ob vrnitvi v radijsko hišo. Žal smo med vračanjem po radiu poslušali poročilo Delovega novinarja z letališča, ki je poročal, da sta bila na vzletni stezi na Brniku v terenskem avtomobilu ubita nemški in avstrijski novinar, ki smo jima le nekaj trenutkov, preden smo zapustili letališče, skušali dopovedati, naj se umakneta na varno. Njun avto je bil obdan s posodami za gorivo, vozila pa sta naravnost proti vojakom JLA, ki so ju imeli za vojaka in avto prerešetali z rafalom iz tankovskega mitraljeza.«

»Demokracija ni nekaj, kar bi bilo kar dano, in ni dana enkrat za zmeraj. Zato bodimo spoštljivi do trenutka, ki je bil zares izjemen in ki je žal zahteval svoje žrtve. K sreči ne veliko, a vsaka šteje.«

Dogodki, ki pustijo sledi

Dogodki, ki jim je bil priča, so v Vojku Frelihu pustili sledi za zmeraj. Za zmeraj se ga je dotaknila usoda pilota Tonija Mrlaka, s katerim sta se leto prej spoznala na enem od letov s Triglava in čigar helikopter, takrat naložen s kruhom, je raztreščen ležal pred njim v Rožni dolini. »Prizor, poln simbolike,« se v mislih vrne v preteklost. Tudi poka nad Ljubljano, ko je vojaška aviacija strašila ljudi s prebijanjem zvočnega zidu, dolgo ni pozabil. Še danes sovraži pokanje petard.

»Ta izkušnja vojne mi je dala zavedanje, da so za vsak napredek, za demokracijo, za svobodo, potrebne žrtve,« razmišlja danes. Nič ne pride kar samo od sebe. »Bolj ko se tisti čas oddaljuje, bolj neprecenljivo se mi zdi to, kar se je zgodilo. Sploh ob zavedanju, kaj se je po koncu vojne za samostojno Slovenijo zgodilo na Balkanu, kakšne morije so se dogajale! Včasih se zdi, kot da so nekateri pozabili, kako so ljudje trpeli zaradi te pokvarjene miselnosti, iz katere smo mi še pravi čas izšli. Kot da nočejo ceniti tega, kar nam je prinesel tisti izjemen, nenavaden čas ... Vse generacije bi se morale zavedati, kaj je bilo takrat doseženo. Da demokracija ni nekaj, kar bi bilo kar dano, in da ni dana enkrat za zmeraj. Zato bodimo spoštljivi do trenutka, ki je bil zares izjemen in ki je žal zahteval svoje žrtve. K sreči ne veliko, a vsaka šteje. Vsaka.

Zelo smo ponosni na svoje športnike, na gospodarske dosežke, na znanstvenike. In prav je tako. A da so taki dosežki mogoči, morajo biti za to zagotovljeni določeni pogoji. Te smo mi, Slovenci, s čudežem osamosvojitve ustvarili pred tridesetimi leti.«

Občinske novice

Med najboljšimi v reji krškopoljcev

Na kmetiji Dežman v Radovljici so sredi poletja pripravili predstavitev krškopoljskega prašiča, edine ohranjene slovenske avtohtone pasme prašiča. Njegovo meso je bolj zdravo in okusnejše od mesa prašičev sodobnih pasem, pravijo strokovnjaki.

Marjana Ahačič

Na kmetiji Štefana Dežmana v Radovljici krškopoljske prašiče redijo že več kot 15 let. Gre za ekološko kmetijo, ki, kot poudarjajo strokovnjaki, dosega vrhunske rezultate reje plemenskih svinj. Tomaž Cör, vodja oddelka za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, pravi, je na Gorenjskem kar nekaj kmetij, posebej ekoloških, ki redijo tudi krškopoljske prašiče, s plemenskimi svinjami pa se na Gorenjskem ukvarja predvsem Dežman. »Njegova reja ni velika, je pa pomembna za zagotavljanje genetskega materiala,« je poudaril Cör.

Kot ugotavlja stroka, krškopoljski prašič sicer slovi po boljši kakovosti mesa v primerjavi s sodobnimi pasmami, pa vendar raziskave kažejo, da je pri tej pasmi še vedno prisotna visoka pojavnost mutacije, ki negativno vpliva na lastnosti kakovosti mesa. Zato so cilji projekta, v katerega je vključena tudi kmetija Dežman iz Radovljice, da se različica gena, na kateri so pogostejše mutacije, iz populacije izloči ter da se bolje spozna, kakšna je kakovost mesa te pasme, in oceni, katere so tiste lastnosti, ki bi jih v prihodnje lahko vključili v rejski program in jih upoštevali pri odbiri plemenskih živali. Na ta način želijo na dolgi rok zagotoviti in ohranili kakovost mesa krškopoljskega prašiča.

Meso je bolj zdravo in bolj okusno

Meso krškopoljca sicer velja za okusnejše, sočnejše in bolj aromatično od mesa prašičev sodobnih pasem, ima pa za človeka ugodnejše razmerje med maščobnimi kislinami omega 3 in omega 6.

Štefan Dežman / Foto: Gorazd Kavčič

Dežman je na predstavitvi poudaril, da je prav tako kot pasma pomemben tudi način reje. »Kot tradicionalna kmetija skrbimo, da se prašiči hranijo s tistim, kar je pridelano v okolju, v katerem živi.«

Pred pol stoletja skoraj izumrl

Krškopoljski prašič je v 19. stoletju prevladoval na območju širše Dolenjske, nato pa se je njegovo število zaradi uvajanja belih pasem prašičev začelo zmanjševati. Leta 1974 so rejo merjascev krškopoljske pasme z določilom o obvezni uporabi licenciranih merjascev – teh pa se ni dalo dobiti – celo prepovedali, a je nekaj rejcev pasmo kljub temu ohranilo.

Dvajset let kasneje so se vendarle začeli programi ohranjanja pasme; vanj so se na začetku vključile tri kmetije, na katerih so imeli skupaj pet merjascev in trideset plemenskih svinj, od tam pa se je nato pasma razširila po vsej Sloveniji, tudi na Gorenjsko. Stalež krškopoljskih prašičev je narasel na današnjih skupaj šeststo plemenskih svinj in sedemdeset merjascev na skupno 110 kmetijah. Ohranjanje pasme in širjenje danes spodbuja Društvo rejcev krškopoljskih prašičev, ki je pred štirimi leti postalo priznana rejska organizacija za to avtohtono pasmo in je registriralo tudi blagovno znamko Mesnine krškopoljskega prašiča.

Povpraševanje večje kot ponudba

Kot je pojasnil Tomaž Cör, je na Gorenjskem zanimanje potrošnikov za meso krškopoljskega prašiča večje, kot je ponudba, zato upa, da se bo za rejo v prihodnosti odločilo več kmetij, saj po njegovem prepričanju predstavlja določeno dodano vrednost. »Reja krškopoljskih prašičev bi bila verjetno najbolj zanimiva za kmetije, na katerih se ukvarjajo tudi s predelavo mesa. Upam, da bodo na Gorenjskem začeli gojiti krškopoljske prašiče, predvsem v povezavi s ponudbo lokalno pridelane hrane, ki je tako pomembna tudi na področju turizma. Pogoje za to imamo.«

Foto: Gorazd Kavčič

Na svoji kmetiji v Radovljici Štefan Dežman krškopoljske prašiče redi že več kot petnajst let.

Risji podmladek na Jelovici

Marjana Ahačič

Risinja Aida, ki so jo spomladi skupaj s še štirimi risi iz Romunije in Slovaške naselili na Gorenjskem, ima tri mladiče. Sredi avgusta sta jih opazili pohodnici, ki sta samico s podmladkom na Jelovici tudi fotografirali.

»Najprej sva mislili, da gre za mlade lisice, ampak hitro sva ugotovili, da so risji mladiči. Presenečenje je bilo še toliko večje, ko sva videli še njihovo mamo, ki je mlade rise prenesla na varno. Dogajanje sva opazovali z varne razdalje, da jih ne bi preveč vznemirjali,« sta dogajanje opisali pohodnici. Strokovnjaki projekta Life Lynx pa so potrdili, da se je risinja Aida takrat zadrževala na tem območju. Glede na podatke z njene telemetrične ovratnice so mladiči stari dobra dva meseca dni, so povedali na Zavodu za gozdove Slovenije in pojasnili, da mladički običajno ostanejo ob samici do naslednjega obdobja parjenja, kar pomeni, da pri starosti približno deset mesecev odidejo od mame, začnejo iskati svoj teritorij in tako samostojno živeti. Preživetje mladih risov bodo spremljali s pomočjo monitoringa s tako imenovanimi foto pastmi.

Ob tem na Zavodu za gozdove še pravijo, da so srečanja s sicer zelo plašnimi risi, še posebej z mladiči, v naravi zelo redka. »Ob srečanju je pomembno, da živali ne vznemirjamo, saj so prvi meseci po skotitvi ključni za preživetje mladičev. V tem času risinje svoje mladiče pogosto prestavljajo med več različnimi brlogi, saj s tem zmanjšajo možnost, da bi jih prek njihovega vonja zaznali potencialni plenilci. Vsi mladiči v naravi ne preživijo do odrasle dobe; v prvem letu starosti je njihova smrtnost okoli 50-odstotna.«

Foto: Matej Mohorič

Eden od treh mladičev risinje Aide, ki sta jih presenečeni pohodnici sredi avgusta opazili ob gozdni poti.

Zdravje, šport

Atletika

Dekleta četrta, fantje peti

V Novi Gorici je potekalo ekipno prvenstvo Slovenije za mlajše mladince in mlajše mladinke. Radovljiške mlajše mladinke so bile na koncu četrte, radovljiški mlajši mladinci pa peti. Pobližje si poglejmo posamične uvrstitve mlajših mladincev in mlajših mladink Atletskega kluba Radovljica med prve tri: mlajši mladinci: Nik Tomše Kozel: 1. tek na 100 m, skok v daljino, tek na 200 m; Tevž Podlipnik: 1. met kopja; Rok Pfajfar: 2. hoja 3000 m; Tjaš Peterlin: 3. troskok; Jakob Mule 3. tek na 1500 m; mlajše mladinke: Kaja Maltarič: 1. troskok; Lucija Medja: 1. tek na 3000 m; Tina Miličič Eržen: 2. hoja na 3000 m; Eva Pačnik: 2. troskok; Živa Kovačič: 3. skok v višino; Manca Papler: 3. met kopja.

Mali nogomet

Začetek medobčinske lige

Prejšnjo nedeljo se je začela sezona v malonogometni ligi Radovljica. Skupno sodeluje 26 ekip, ki so razdeljene v tri skupine: skupina A: Podnart, Elmont Bled, Smola Generali Investments, Ribno, Hrušica, Biser-Gostilna Turist, Lisjaki Naklo, Utrip Hrušica Pizzeria Trucker; skupina B: Hom, Kamna Gorica, Šmeks Vrbnje, Brezje, Gorje, TVD Partizan Žirovnica, Gostilna in Picerija Turist, Lipce; skupina C: Horeba team, Podbrezje, Dvorska vas, Calimero boys, Posavec, Bartog Jesenice, Cifra, Lancovo, Čpinarji Ljubno, Brezje Moby Dick.

Nogomet

Dvakrat šesto mesto

Nogometna članska ekipa Šobec Lesce je v zadnjih treh tekmah dvakrat zmagala in enkrat izgubila. Doma so premagali Slovan s 3 : 2 in Postojno z 2 : 0. V gosteh so izgubili z Brdami z 2 : 0. Na vrhu lestvice 3. lige zahod sta Vipava in Tolmin z 10 točkami, Leščani so šesti s 6 točkami. Člani imajo jutri kratko pot v goste. Igrali bodo pri ekipi Sava Kranj. Pobližje si poglejmo, kako so igrali mladinci in kadeti Šobec Lesce v 2. ligi zahod. Mladinci so v gosteh igrali neodločeno 1 : 1 z ekipo Roltek Dob. Doma so z 2 : 1 izgubili z ekipo Labys Mengo 28. Kadeti so dosegli polovičen uspeh. Z ekipo Roltek Dob so izgubili z 2 : 1, Labys Mengo 28 so premagali s 7 : 0. Na skupni lestvici kadetov in mladincev vodi ekipa IB 1975 Ljubljana s 15 točkami. Leški mladinci in kadeti so šesti s 7 točkami. Jutri obe ekipi gostujeta pri ekipi Tabor Klančar Žerjavi.

Rokomet

Jutri uvodna tekma v prvi B-ligi

Po uspehu v 2. slovenski ligi bodo rokometaši Frankstah Radovljica - Cerklje letos nastopili v prvi B-ligi. Liga je številčna, saj bo v njej igralo kar 14 ekip. Poleg Radovljice v ligi igrajo še Grosuplje, Izola, Rudar, Krka, Krško, Moškanjci - Gorišnica, Škofljica, Sevnica, Mokerc, Brežice, Železniki, Črnomelj, Dol Hrastnik. Uvodno tekmo bodo Radovljičani igrali doma proti Železnikom, začetek bo ob 19. uri.

Fizioterapevtska telovadba za ženske

V Osnovni šoli Antona Janše bo v tem šolskem letu organizirana fizioterapevtska telovadba za ženske. Vadba bo skladna z ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije covida-19 in bo potekala ob sredah od 17. do 18. ure; ob lepem vremenu bo vadba na šolskem igrišču, v slabem pa v šolski telovadnici. Pogoj za udeležbo je potrdilo PCT, število udeleženk je omejeno. Informacije in prijave na telefon 041 636 044.

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

alpska šola
smučarski klub radovljica elan
www.smucarski-klub-radovljica.si
PRIČETEK SPLOŠNE TELESNE VADBE ZA OTROKE
Alpska šola SK Radovljica s 14. 9. 2021 ponovno prične s splošno telesno vadbo otrok od 4. do 9. leta. Vadba poteka 2 x tedensko po 1,5 ure + sobote po dogovoru.
• športne in elementarne igre • igre z žogo • rolanje • kolesarjenje • pohodništvo • gimnastika • koordinacija • ravnotežje • atletika • osnovni elementi akrobatike • smučarska telovadba ...
Prijave in več informacij na: www.radski.si

Varna in učinkovita rehabilitacija

Pri zdravljenju in obravnavi ljudi v fazi okrevanja po dolgotrajnem covidu je učinkovita tudi fizioterapija – to je eno od aktualnih sporočil ob svetovnem dnevu fizioterapije, na katerega opozarjajo tudi v radovljiškem zdravstveno-vzgojnem centru.

Marjana Ahačič

Vsako leto 8. septembra obeležujemo svetovni dan fizioterapije. Letošnja osrednja tema nosi naslov Rehabilitacija in dolgotrajni covid, povezana pa je z dejstvom, da je vse več prebolevnikov s številnimi posledicami te nalezljive bolezni, kjer fizioterapevti lahko pomagajo s svojim strokovnim znanjem in veščinami, je povedala Alenka Korošec Jan, fizioterapevtka v zdravstvenovzgojnem centru, ki deluje v okviru Zdravstvenega doma Radovljica.

Številni simptomi bolezni covid-19 lahko vztrajajo daljše časovno obdobje, tudi več kot 12 tednov, kar ima negativne posledice pri zdravju posameznika in tudi kakovosti njegovega življenja, opozarja fizioterapevtka. "Dolgotrajni covid je definiran kot prisotnost znakov in simptomov, ki se razvijejo med in po okužbi, povezani s covidom-19, in se nadaljujejo vsaj 12 tednov ali dlje. Razvije se pri enem od desetih bolnikov. Prizadene tako tiste, ki so bili hospitalizirani, kot tudi tiste, ki so ga preboleli doma. Otroci simptome dolgotrajnega covida prestajajo podobno in tudi enako pogosto kot odrasli. Veliko ljudi, ki živijo s to boleznijo, je bilo pred tem zdravih in v dobri kondiciji."

Simptomi dolgotrajnega covida

Najpogostejši simptomi dolgotrajnega covida so izčrpanost, poslabšanje stanja po naporu in težave s spominom.

Ostali pogosti simptomi so še kratka sapa, bolečine in tiščanje v prsnem košu, težave s spanjem, razbijanje srca, vrtoglavica, mišična bolečina in bolečina v sklepih, depresija in tesnoba, zvonjenje in bolečine v ušesih, slabost, diareja, bolečine v želodcu, izguba apetita, kašelj, glavobol, spremembe zaznavanja vonja in okusa, izpuščaji, pojasnjuje Alenka Korošec Jan.

Izčrpanost, poslabšanje in slab spomin

"Izčrpanost je občutek ekstremne utrujenosti. Značilno je, da se med počitkom ali spanjem ne zmanjša zlahka in ni posledica neobičajne težke dejavnosti. Lahko zmanjša funkcionalnost v vsakodnevnih dejavnostih ter tako vpliva na kvaliteto življenja," dodatno pojasni.

Poslabšanje stanja po naporu, rečemo mu tudi strmoglavljenje, je zapoznela utrujenost, ki je neskladna z naporom. "Dejavnost, ki lahko sproži, je lahko vsakodnevna, na primer tuširanje, sprehod ali vadba, branje, pisanje, čustveno nabit pogovor, glasna glasba, utripajoča luč itd.

Težave s spominom, s pozornostjo oz. koncentracijo, z izvršitvenimi funkcijami so prav med pogostimi simptomi, še navaja. Stanje, ki mu rečejo možganska megla, se kaže kot luknje v spominu, težave pri iskanju besed, težave s pozornostjo in tudi obremenjenost z enostavnimi nalogami.

Telesna dejavnost in vadba

Telesna dejavnost in vadba sta pogosta vzroka poslabšanja stanja po naporu, ugotavljajo strokovnjaki. "Skoraj 75 odstotkov ljudi, ki živijo z dolgotrajnim covidom, ta simptom občuti še po šestih mesecih. Simptomi poslabšanja stanja po naporu so lahko utrujenost oziroma izčrpanost, t. i. možganska megla, bolečina, zadihanost, razbijanje srca, vročina, motnje spanja, netoleranca na vadbo. Simptomi se poslabšajo od 12 do 48 ur po dejavnosti in lahko trajajo več dni, tednov ali celo mesecev."

Nujno postopno stopnjevanje

Zato, poudarja Jan Koroščeva, je zelo pomembno postopno stopnjevanje telesne dejavnosti oz. nadzorovanje aktivnosti, s čimer se izognemo simptomom poslabšanja.

"Varen in učinkovit način za nadzor izčrpanosti in poslabšanje stanja ob naporu pa je spremljanje srčnega utripa. Izmerite si ga vsak dan, preden vstanete iz postelje. Tveganje za poslabšanje stanja po naporu se bo zmanjšalo, če boste ohranjali srčni utrip znotraj 15 udarcev na minuto okrog svojega tedenskega povprečja."

Varna in učinkovita rehabilitacija

Varna in učinkovita rehabilitacija je bistveni del okrevanja in mora biti prilagojena posamezniku glede na njegove simptome, cilje in želje, še pojasnjujejo fizioterapevti, ki so pripravili tudi priporočila za vadbo pri osebah z dolgotrajnim covidom.

"Priporoča se nizko do zmerno intenzivna aerobna vadba ali telesna dejavnost, na primer hoja, plavanje, lahka do zmerna gospodinjska dela in vrtnarjenje, nizko intenzivne gimnastične vaje, lahen tek ... Vadbo izvajamo od dva- do trikrat na teden po 20–60 minut. Če se po vadbi ne počutimo utrujene ali izčrpane, jo lahko izvajamo tudi večkrat na teden."

Vaje za krepitev mišic

Pri vadbi za krepitev mišic se vključujejo velike mišične skupine zgornjih in spodnjih udov z uporabo lahkih do zmerno težkih bremen, dvakrat na teden vključimo vadbo za izboljšanje ravnotežja za izboljšanje funkcionalnih sposobnosti in preprečevanje padcev, še priporočajo.

Del vsake vadbe naj bo tudi vadba za ohranjanje gibljivosti in dihalne vaje in vaje v dihanju kot pomemben del celotnega sklopa.

"Vadbo izvajamo le, če smo okrevali od predhodne vadbe oz. ne čutimo izčrpanosti. Ob pojavu vročine, bolečin v prsih, kratke sape, močne utrujenosti in mišične bolečine vadbo prekinemo," opozarjajo strokovnjaki.

Vadba kot del rutine

"Ko se simptomi dolgotrajnega covida izboljšajo, boste čutili manjšo šibkost in izčrpanost. Zelo postopno morate povečevati vadbo za moč mišic trupa in prehojeno razdaljo. Poskusite si ustvariti tedensko rutino," priporoča Alenka Korošec Jan in dodaja:

"Sprejmite dejstvo, da boste morali ob nekaterih dnevih imeti več počitka kot ob drugih ter da se morate izogniti sprožilcem za poslabšanje simptomov. Osredotočite se na svoje dosežke in ne na simptome oz. na to, česar niste dosegli. Dajte prednost nalogam, ki vas veselijo, da na ta način izboljšate kvaliteto življenja. Prilagodite svoje dejavnosti, da boste porabili manj energije. Naučite se med dejavnostmi počivati. Poskusite z meditacijo in dihalnimi vajami."

V Kamni Gorici obnovili športno igrišče

Kaja Beton

V sklopu Langusovih dni so ob dnevu športa v Kamni Gorici odprli obnovljeno športno igrišče. Na območju starega asfaltnega nogometnega igrišča in travnika so uredili igrišče za nogomet z umetno travo ter novo asfaltno igrišče za košarko in druge športe, ob tem pa uredili še dostop do igrišča.

Na prireditvi ob odprtju so domačini v kratkem programu predstavili gibalne in spretnostne talente, predsednik KS Dušan Beton pa se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri izgradnji modernega igrišča, ki je namenjeno otrokom in mladini. Občina Radovljica je od Športne unije odkupila zemljišče in krajevni skupnosti nudila vso podporo pri izvedbi 55 tisoč evrov vrednega projekta, ki se je financiral iz proračuna Krajevne skupnosti Kamna Gorica.

Župan Ciril Globočnik je s strelom na gol dal znak za začetek finalne tekme nogometnega turnirja.

Šport

Sezona bo dolga in naporna

Komaj 21-letni Radovljičan Jan Debelak bo pomemben člen ekipe Rokometnega kluba Frankstahl Radovljica v boju za obstanek v prvi B-ligi.

Matjaž Klemenc

Jan Debelak bo eden glavnih nosilcev v radovljiški ekipi.

Glede na to, da se je z rokometom ukvarjal že vaš oče, ne preseneča, da se tudi sami ukvarjate s tem športom. Kako se je vse začelo?
Za rokomet me je navdušil oče, ki ga je tudi sam igral. Trenirati sem začel v prvem razredu osnovne šole. Na začetku je bilo vse bolj zabava, resno sem se začel s tem športom ukvarjati v šestem razredu, ko so se začele prve uradne tekme. Konec osnovne šole sem bil za dve leti posojen v Škofjo Loko, pred dvema letoma sem igral pri 1. B-ligašu Ivančni Gorici. To je bila izredno dobra izkušnja, ki mi pride prav še danes. V tem času sem se zelo veliko naučil. Občutil sem zelo veliko razliko med prvo B-ligo in drugo ligo (v Sloveniji druga in tretja liga po rangu, op. a).

Na katerih mestih ste vse igrali?
Sedaj igram na mestu srednjega ali desnega zunanjega igralca, odvisno, kakšna je potreba v ekipi. V preteklosti sem bil tudi desno krilo, a le kratko obdobje.

Minula sezona je bila zaradi koronavirusa drugačna od prejšnjih. Niti dobro se ni začela, ko že je sledil prisilni odmor.
Bila je najtežja in najbolj stresna od vseh dosedanjih. V sezono smo šli dobro pripravljeni in takoj dobili dve težki in pomembni tekmi. Zaradi epidemije se je hitro prekinila. V tistem obdobju smo bili po mojem mnenju najmočnejša ekipa v ligi, zato je bila prekinitev za nas veliko razočaranje. Po prekinitvi smo trenirali individualno, kar pa je daleč od skupnih treningov. Po vrnitvi so se karte v ligi malo premešale, a na koncu nam je le uspelo, čeprav daleč od tega, da je šlo gladko.

Preboj v 1. B-ligo bi si lahko zagotovili že kolo pred koncem, a doma vam v napeti tekmi doma ni uspelo premagati Ajdovščine. Je bilo razočaranje veliko?
Sezona se je nadaljevala v skrajšani verziji. Uvrstili smo se med štiri ekipe, ki so se na koncu pomerile med seboj, in prvi dve ekipi sta se uvrstili v 1.B-ligo. V predzadnji tekmi z Ajdovščino smo imeli že 'zaključno žogo' za 1.B-ligo, a smo jo zapravili. Treba je vedeti, da smo šli v prvenstvo z zelo mlado ekipo, podobno bo letos. V prvi postavi smo imeli tri igralce, ki še niso dopolnili 18 let. Pred tekmo z Ajdovščino se je govorilo o naši veliki priložnosti. Zelo slabo smo odprli tekmo in že po dvajsetih minutah zaostajali za osem golov. V nadaljevanju smo se le prebudili in v 40. minuti celo povedli. V zaključku smo Ajdovščino vseskozi lovili, a na koncu nam ni uspelo zmagati.

Na srečo ste imeli še eno možnost v domači tekmi proti vodilni ekipi Moškanji-Gorišnica.
Po porazu z Ajdovščino smo bili zelo razočarani. Na srečo je razočaranje hitro minilo, saj smo vedeli, da imamo v zadnji tekmi z ekipo Moškanjci-Gorišnica še eno priložnost za uvrstitev v 1.B-ligo. Čutili smo, da smo boljši od njih, a to je bilo treba pokazati na igrišču – in tudi smo.

1.B-liga se bo kmalu začela. Kako ste zadovoljni s pripravami?
S skupnimi pripravami smo začeli konec julija, pred tem se je po programu pripravljal vsak sam. Na začetku skupnih priprav smo bili teden dni na stadionu. Kasneje smo se preselili v dvorano. Odigrali smo nekaj pripravljalnih tekem in s prikazanim smo bili zadovoljni. Pomembno je, da bomo pravi, ko se bo šlo za točke. Jutri ligo odpiramo proti ekipi Železnikov v Radovljici ob 19. uri.

Glavni cilj bo zagotovo obstanek v ligi. So po vašem realne možnosti za ta podvig?
Cilj je zagotovo obstanek in vemo, da nas čaka težko delo. V ekipo nismo pripeljali okrepitev. Sestavljajo jo sami domači igralci, tako da bo ob obstanku doseženi cilj imel še toliko večjo težo.

Sami ste se že preizkusili v 1.B-ligi, kar je zagotovo velik plus ...
Se popolnoma strinjam z vami. Sezona bo zelo dolga in naporna. Zelo pomembno se mi zdi, kako bomo začeli. Ekipi Železniki in Brežice sta premagljivi in popoln izkupiček v prvih dveh krogih bi bila zelo lepa popotnica za naprej.

Za zdaj kaže, da bodo v dvorani lahko spet gledalci.
Podpora na domačih tekmah nam izredno veliko pomeni. Velika razlika je, ali so gledalci prisotni ali pa so tribune prazne. Tudi polna in glasna dvorana v gosteh je zelo dobrodošla. Zame je taka situacija samo dodatni motiv.

Kako usklajujete delo in šport?
Za zdaj pri tem nimam nobenih težav. Trenutno delam ponoči in tako sem lahko brez težav prisoten na vseh treningih in tekmah.

Kakšne cilje imate sami v prihodnosti v rokometu?
Trenutno razmišljam samo o letošnji sezoni. Res me zanima, kaj lahko ta ekipa doseže. Želim si, da tej ekipi dam svoj delež pri obstanku v ligi.

Plezalci odlično v Kranju

Foto: Primož Pičulin

Vita Lukan na tekmi za svetovni pokal v Kranju

Matjaž Klemenc

V Kranju je potekala tekma za svetovni pokal za športne plezalce in plezalke. Tekmovali so v težavnosti. Slovenske barve so zastopali trije člani Športnoplezalnega odseka Radovljica. Pri ženskah se je Vita Lukan uvrstila na peto mesto. V skupni razvrstitvi v petih tekmah v težavnosti za svetovni pokal je na vrhu Janja Garnbred s 300 točkami, Vita Lukan je četrta z 269 točkami in za tretjo Italijanko Lauro Rogora zaostaja le za devet točk. Pri fantih je bil odličen drugi Luka Potočar. Domen Škofic se je uvrstil tik pod stopničke, na nehvaležno četrto mesto. Pri moških vodi Italijan Stefano Grisolfi s 391 točkami, Luka Potočar je četrti z 232 točkami, Domen Škofic pa deveti s 132 točkami.

Dan slovenskega športa

Marjana Ahačič

Športna zveza Bled, Bohinj, Gorje bo v sodelovanju z Občino Radovljica na dan slovenskega športa 23. septembra pripravila prireditev, na kateri se bodo predstavili športni klubi in društva, ki delujejo na območju radovljiške občine.
Dan slovenskega športa je lani uveden državni praznik, ki je posvečen promociji športa, spodbuja vrednote biti telesno aktiven, uživati življenje in skrbeti za dobro počutje. Letošnja prireditev bo v četrtek, 23. septembra, potekala v novem in starem delu Športnega parka Radovljica od 16. do 19. ure. Za popestritev dogajanja bodo klubi oz. društva pripravili izzive za udeležence. Predstavljen bo tudi projekt Oživimo srce, katerega cilj je povečati možnost preživetja ob srčnem zastoju. Dogodek je namenjen vsem, ki se želijo gibati ter svoje veselje in energijo deliti z drugimi, so sporočili organizatorji.

Letošnja prireditev bo v četrtek, 23. septembra, potekala v novem in starem delu Športnega parka Radovljica od 16. do 19. ure.

Mladi

Dostojevski v Kocka baru

Pesnica in pisateljica Nina Kosmač v Kocka baru v Radovljici skupaj z umetniško ekipo pripravlja kratek recital poezije in proze. Prvič so se ljubitelji literarne umetnosti v Kocki srečali pretekli ponedeljek dopoldan; udeleženci so brali svoje pesmi pa tudi dela drugih avtorjev. Kosmačeva je, kot pravi, v recital vključila tudi občinstvo. Skupaj so odrecitirali Prešernovo " Vrbo", nato pa je igralec Boris Lavrih interpretiral pesem o vojni, posvečeno aktualnemu konfliktu v Afganistanu, publika pa je bila posebej navdušena tudi nad prebranim odlomkom o žalosti Ivana Cankarja, je povedal Komačeva, ki je recital končala s trikom iz kart. " Vsekakor je bil nenavaden dogodek posvečen kockarjem, kjer se je brala tudi Mozetičeva poezija, ki govori o tem, kako smo dostikrat odvisni od sreče v življenju in kako si ga tudi sami včasih nehote " zakockamo" z nepravimi odločitvami." Dogodek bodo ponovili danes ob 18. uri, prav tako v Kocka baru v Radovljici.

Boris Lavrih in Nina Kosmač

V knjižnici pod krošnjami berejo Gorenjski glas

V kulturni rezidenci Mežnarija pri Kapelci nad Kropo gibanje Kultura-Natura Slovenija skrbi za raznolike vsebine. Tako je v petek v Mežnariji odprlo hišno knjižnico in čitalnico, kjer bo bralcem udobno tudi, ko vreme ne bo več naklonjeno posedanju pod krošnjami.

V Kropi so prejšnji petek odprli knjižnico v Mežnariji.

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava,
145 x 210 mm,
90 strani

11 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Nikoli premajhni za veliko dogodivščino

V Mladinskem dnevnem centru KamRa so poletje preživeli aktivno, pustolovsko, ustvarjalno, družabno in zabavno, v teh dneh pa že začenjajo programe, ki jih bodo izvajali v letošnjem šolskem letu. Prijave še sprejemajo, nekaj mest je še prostih.

Marjana Ahačič

V Mladinskem dnevnem centru KamRa so poletje preživeli aktivno, pustolovsko, ustvarjalno, družabno in zabavno.

V vroče poletne dni so v mladinskem dnevnem centru KamRa, ki deluje v sklopu Ljudske univerze Radovljica, vstopili s senčnim gledališčem. "Otroci so izdelali senčne lutke in se vživeli v igro senc. Ohladili smo se v bazenu in teden zaključili z izletom na Bled. Sledilo je štirinajstdnevno aktivno počitniško druženje, ki je potekalo vsak dan. Interes za program je bil velik, vsak dan je z nami preživelo več kot 30 otrok, pridružilo pa se nam je tudi kar nekaj novih udeležencev. Da je bilo zadoščeno vsem interesom, tako bolj športnim kot bolj umetniškim otrokom, smo tedna tematsko obarvali," je povedala strokovna sodelavka Nika Cvetek.

Vsak dan nova dogodivščina

"V okviru športno-pustolovskega tedna smo se vsak dan podali novi dogodivščini naproti. Teden smo začeli s softballom in spoznavnimi igrami, nadaljevali s pohodom skozi Galerije, obiskali grad Kamen in raziskovali skrite kotičke ob Savi, gradili rečne bazenčke, ladje, tekmovali in se zabavali. Teden smo zaključili s Šobec igrami brez meja. Naš drugi počitniški teden je bil bolj kulturno in umetniško obarvan. Obiskali smo Mestni in Čebelarski muzej, izdelali glinene hiške, se odpeljali z 'gozdnim avtobusom' in ustvarjali čarobna gozdna bitja ter pisali gozdne zgodbe. Ustvarjali smo rečne mandale in toteme, se razgibali ob joga pravljici, pogreli s soncem lepih misli in ohladili na Šobcu. Svoja druženja smo v juliju nadaljevali ob delavnici izdelave domačega sladoleda, na kolesarskem izletu in ob rojstnodnevnih zabavah udeležencev v KamRi," našteva zares pester in bogat program počitniških aktivnosti. Kot vsako leto so tudi letos organizirali delavnico modernega mozaika pod vodstvom Urške Ambrožič Potočnik v Radovljici in v Bohinju. Tokrat so otroci na temo Jaz, žival razmišljali o sebi in svojih lastnostih ter upodobili svoje občutke v mozaični sliki. Vsako leto organizirajo tudi delavnice v Kamni Gorici, kjer so tokrat otroci pod vodstvom akademske slikarke Lučke Šparovec slikali pod vaško lipo.

Vse leto izvajajo individualno učno pomoč; je brezplačna, le na termin se je treba predhodno naročiti. Vse dni od ponedeljka do petka pa potekajo tudi družabne učne urice, v okviru katerih otroci ob prisotnosti mentorice pišejo domače naloge, se učijo in si pomagajo med seboj. V KamRi se jim lahko pridružijo kadarkoli po pouku do 16. ure. Vse dejavnosti so brezplačne.

V družbi s prostovoljci

Avgusta so otroci skupaj z mladimi prostovoljci iz društva Več preživeli teden ob športnih in družabnih igrah, pohodih, lovom na zaklad in kopanjem na bazenu. Druženja v avgustu so nadaljevali s slikanjem na kamenje ob Savi, obiskom Vrta okusov Mateje Reš in delavnico Acrobalance.
"Počitniške dni smo izkoristili za pestra in raznovrstna druženja. Stkala so se nova prijateljstva, razširila poznanstva, naučili smo se marsikaj novega in se imeli super," zadovoljno zaključuje Nika Cvetek.

Novo šolsko leto

V novo šolsko leto tako vstopajo z novimi izkušnjami, novo energijo in zagonom, druženja pa bodo seveda nadaljevali – ob obšolskih dejavnostih in delavnicah po pouku.

Tudi v KamRi so že začeli aktivnosti, vezane na novo šolsko leto. / Foto: Gorazd Kavčič

Tako že ta mesec začenjajo redne tedenske jesenske pohode, ob torkih popoldan vabijo v svet gledališča, zvečer pa mladostnike od 14. leta dalje in mlade do 29. leta vabijo na jogo na Zoomu. Oktobra se začenja bralni krožek, vsako sredo popoldan bodo na sporedu srečanja ob knjigah, angleščina za otroke prve triade pa že teče, vsako sredo ob 16. uri je na programu. Mladim od 14. do 29. leta je ob sredah na voljo tudi ruščina, četrtkovi popoldnevi pa bodo od oktobra naprej namenjeni ustvarjanju. Prav tako v oktobru ob četrtkih bo na sporedu radio, ob petkih popoldan pa nemščina za otroke.
Ob sobotah dopoldan bo od oktobra naprej na sporedu tečaj slikanja, prihodnji mesec začenjajo tudi kuharske delavnice.

Učna pomoč

Kot običajno skozi vse leto izvajajo individualno učno pomoč; je brezplačna, le na termin se je treba predhodno naročiti. Vse dni od ponedeljka do petka pa potekajo tudi družabne učne urice, v okviru katerih otroci ob prisotnosti mentorice pišejo domače naloge, se učijo in si pomagajo med seboj. V KamRi se jim lahko pridružijo kadarkoli po pouku do 16. ure.
Vse dejavnosti so za otroke, mladostnike in mlade brezplačne. Prijave sprejemajo na elektronski naslov: info@kamra-radovljica.si.

Zanimivosti

Vse je odvisno od navdiha

... pa vendar ustvarjanje iz lesa zahteva tudi veliko študija, načrtovanja in drugih priprav, pravi Matej Kosmač, ki ohranja družinsko tradicijo oblikovanja lesenih izdelkov.

Lara Humerca

Na koncu Linhartovega trga v Radovljici je trgovina, v kateri so naprodaj leseni izdelki. Družina Kosmač jih oblikuje in izdeluje že tri generacije.
Kot je povedal Matej Kosmač, je temelje delavnice postavil njegov oče Jernej, in sicer z repliko čevljarske svetilke, ki jo je našel v Tržiškem muzeju in je postala najbolj prepoznaven znak delavnice. »Kasneje smo predvsem izdelovali replike starih predmetov, ki so bili v rabi v slovenskem prostoru, sončne ure z Velike planine ali pa več kot sedemdeset različnih žličnikov, votlih škatel, ki so bile vedno obešene zraven vrat. Stari predmeti so imeli neko praktično vrednost. Ker je bilo treba slediti trendom, so kasneje na vrsto prišli razni leseni metuljčki, lesen nakit ter ostali izdelki, ki so trenutno v trendu,« je pojasnil Matej Kosmač.

Foto: Gorazd Kavčič

Jernej in Matej Kosmač pred trgovino na Linhartovem trgu

Najbolj mu je všeč prav svetilka, ker je simbol delavnice in ima tudi vse štiri elemente. »Svetloba je znanje. Všeč mi je, če ima predmet vsebino in nima samo nekega dekorativnega značaja. Prav zato mi ti predmeti, ki so bili včasih v rabi in so tradicionalni, največ pomenijo."
Sicer pa pravi, da mu je pri delu z lesom najbolj všeč, da ima na koncu v roki konkreten rezultat. "Ko nekaj narediš, te to zadovolji in je tudi motivacija za naprej.«
Pravi, da se ne da točno določiti, za katere izdelke porabi največ časa. "Ne merim ga, je pa, preden nekaj izdelaš, potrebno veliko študij in priprav, treba je izbrati embalažo, ki sodi zraven, in napisati zgodbo, ki stoji za tem izdelkom.« Oče Jernej je bil prvi, ki je opremil izdelke z navodili: »Zlasti sončno uro, ker ljudje ne vedo, za kaj gre, in je dobro, če je zraven zgodba. Sedaj je to postalo že samo po sebi umevno.«
Kosmačevi množične proizvodnje ne poznajo, vse je več ali manj je ročno delo. »Vse je odvisno od navdiha; včasih narediš veliko, včasih pa sploh nič. To je proces, ki ga težko ukalupiš, je pa tudi zanimiv, celo zabaven. Je pa res, da ti izdelek, ki ga oblikuješ, lahko na koncu razpade, če nisi pozoren, kako gre letnica.«
Sam najraje ustvarja z lesom, ker pa gre tehnologija naprej, sin ustvarja z laserjem, večinoma za razne gravure in slike. »Za različne izdelke se uporabljajo tudi različne vrste lesa. Najraje oblikujem iz sadnega drevja – sliva, jablana in hruška, ker je les barvit. Za pohištvo se veliko uporabljata oreh, ki je že sam po sebi zelo cenjen, in pa češnja ...« Pravi, da obožuje drevesa: »Drevo mi je simbol za les, je tudi najbolj celostno«.
Izdelujejo tudi izdelke po naročilu. »Ko sem začel delati, so bila najbolj popularna poslovna darila, nismo se veliko ozirali na turiste, to ni bila naša ciljna skupina.«
Upa in verjame, da bo obrt šla naprej ter ostala v družini tudi v prihodnje, in pristavi: »Leseno je zakon!«

Volk in ovce, znana slovenska namizna igra, v leseni izvedbi. /Foto: Gorazd Kavčič

Rok Mandeljc, mojster škarij

Marjana Ahačič

Eden od dokazov, da Radovljica, mesto z dolgo zgodovino, obkroženo s slikovito naravo, vendarle postaja tudi sodobno urbano središče, v katerem si želijo živeti in delati mladi, je tudi Roky's Place, brivnica na Vurnikovem trgu. V enem od lokalov v pritličju novih blokov jo je odprl Rok Mandeljc, dvaindvajsetletni frizer in brivec, doma iz Dvorske vasi. Tako rekoč v trenutku je postala priljubljena med njegovimi vrstniki, ki so zadnjih nekaj let, kar je bil zaposlen v enem od ljubljanskih salonov, težko pričakovali, da se vendarle vrne v domače kraje. Rok pravi, da je vesel, ker v njegov salon pogumno vstopajo tudi gospodje starejših generacij.
Že ob koncu osnovne šole je vedel, da bi bil rad frizer. Zato, pravi, ker poklic omogoča veliko ustvarjalnosti, pa tudi delo z ljudmi ima rad. Odšel je v šolo v Ljubljano, kjer se je kasneje tudi zaposlil in nato opravil še zasebno brivsko šolo. Pravi, da mu je, čeprav ima njegov lokal sodobno ime in videz, všeč pridih starega, ki ga prinaša brivska obrt. In ker na Gorenjskem brivcev ni veliko, ga ne skrbi, da bi stoli v Rocky's Place prav dolgo samevali. Moških, starejših in mlajših, ki si želijo, da jim profesionalno uredi brado, je vedno več, tistih, ki cenijo natančno in kvalitetno striženje, pa tudi.
In še besedo, dve o trendih: Rok pravi, da kakšnih strogih smernic ni, slogi se med seboj razlikujejo, tako kot se razlikujejo frizerji in brivci pa seveda stranke, ki sedajo na njihove stole. "Bolj kot si unikaten, bolj je moderno," vendarle pove po tehtnem razmisleku.

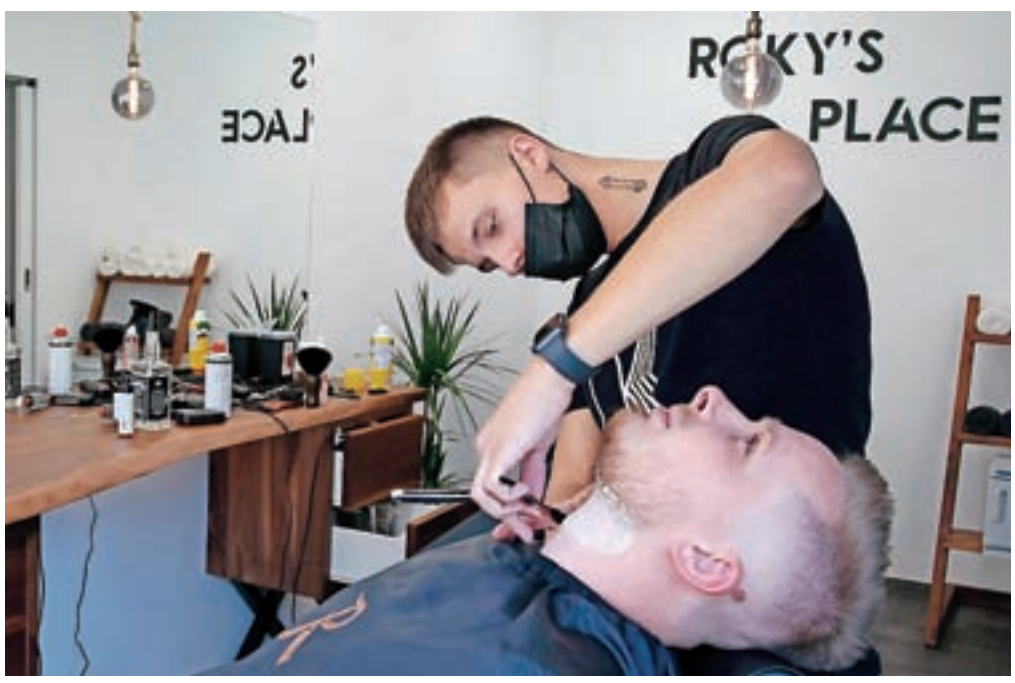

Rok Mandeljc, frizer in brivec, v svojem novem lokalu na Vurnikovem trgu /Foto: Gorazd Kavčič

JUBILEJ

Železni jubilej Rafka Lešnika

V župniji Begunje je bilo prvo septembrsko nedeljo nadvse slovesno. Domačin iz Begunj, prelat Rafko Lešnik, je obhajal železno mašo – sedemdeseti jubilej mašniškega posvečenja.

PETER KOLMAN

Ob domačem župniku dr. Matjažu Ambrožiču, župljanih, sorodnikih in gostih so se v župniji veselili redkega jubileja. Železomašnik, ki bo v oktobru praznoval 96 let, je navdušil s preprosto, globoko in izbrano besedo. »Hvaležen sem Bogu, ki mi naklanja trdnega zdravja in moči, da sem lahko danes med vami. In njemu gre zahvala za vse, kar sem mogel in smel teh 70 let v duhovniškem služenju prinašati ljudem, skupno z njimi premišljevati in hoditi po poti za Jezusom, ki je smisel celotnega našega življenja,« je v nagovoru poudaril jubilant.

Družina Rafka Lešnika izhaja iz Ledenic na avstrijskem Koroškem. Po koroškem plebiscitu leta 1920 so starši kot zavedni Slovenci prodali svoje imetje in se preselili v takratno Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. V Poljčah so živeli v najeti Šturmovi hiši, kjer so odprli prvo pošto v Begunjah. Kasneje so kupili Perkovo hišo v Begunjah in nadaljevali poštno dejavnost.

Rafko Lešnik se je rodil 23. oktobra 1925 v Poljčah. Mladostna leta je preživljal v času vojne in še posebej povojni čas je močno posegel v življenja njegove generacije in tudi zaznamoval njegovo življenjsko pot. Bil pa je to tudi čas, ko je dozorel njegov duhovniški poklic. V letih 1947–52 je bil v bogoslovju – vmes tudi šest mesecev in pol v zaporu. Leto pred koncem študija je bil posvečen v duhovnika, in kot sam pravi, je zaradi 'nagajanja' oblasti okrog nove maše namesto 8. julija v domači župniji prvič maševal šele 19. avgusta 1951. Nove maše tako ni mogel imeti v rodni župniji, ampak pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Železnomašnik Rafko Lešnik

Petinštirideset let je vsako nedeljo vodil mašo v ljubljanski stolnici, kjer je slovel predvsem po skrbno pripravljenih in pronicljivih pridigah. Mnogi so rekli, da so ga radi poslušali prav zato, ker jih ni podučeval, ampak jim je dal misliti.

V župniji Begunje je bilo prvo septembrsko nedeljo nadvse slovesno. Domačin iz Begunj, prelat Rafko Lešnik, je obhajal železno mašo – sedemdeseti jubilej mašniškega posvečenja.

Prvo leto duhovništva je ob študiju pomagal v stolnici v Ljubljani. V letih 1952–57 je bil kaplan na Vrhniki, vmes dvakrat zaprt, enkrat za tri mesece, nato za en mesec. Za osem let (1957–65) je prišel v Mokronog najprej kot župnijski upravitelj in nato kot župnik. V letih 1962–69 je bil tudi dekan dekanije Trebnje. V letu 1969 je prišel v Ljubljano in bil imenovan za stolnega kanonika, vmes pa bil eno leto župnik v župniji Šentjošt nad Horjulom s soupravo Vrha Treh kraljev nad Žirmi. Vsa ta leta v Ljubljani je opravljal najrazličnejše pomembne službe za škofijo in bil tesen sodelavec nadškofov Jožefa Pogačnika in Alojzija Šuštarja. Zaradi izjemne zavezanosti dialogu je uspel vzpostavljati pristne in plodne odnose tudi s predstavniki takratnih oblasti. Od leta 1971 je vsako nedeljo 45 let vodil mašo v ljubljanski stolnici, kjer je slovel predvsem po skrbno pripravljenih in pronicljivih pridigah. Mnogi so mu rekli, da so ga radi poslušali prav zato, ker jih ni podučeval, ampak jim je dal misliti.

Danes Rafko Lešnik prebiva v duhovniškem domu za ostarele duhovnike v Ljubljani, in kot pravi, ravno zaključuje prevajanje več sto strani dolge knjige iz nemščine. Pred tremi leti pa je izdal knjigo z naslovom Zgodovina, učiteljica življenja, v kateri oriše svojo življenjsko pot.

»Rad se spominjam skoraj sto let nazaj, eno stoletje ... Koliko dobrega sem doživel v Poljčah kot otrok ... Kako rad se spominjam svojih sošolcev in vrstnikov. In hodim po Begunjah, po Zgoši, Podgori ... od hiše do hiše. Vsi so v glavnem že v večnosti. In upam, da nam vsem tam pripravljajo pot in primeren sprejem,« je še dejal jubilant.

Sto let Ivanke Kos

»Zadovoljna sem«, pravi. »Meni je vse prav. Škoda bi bilo, da bi zdaj umrla, ko se imam tako lepo!« se posmeje z njej lastno šegavostjo. »Prvič sem imela sto let in zdaj začenjam novo stoletje!«

IVANKA KOROŠEC

Ivanka Kos je 27. avgusta dopolnila okroglih sto let. Rojena je bila v Mošnjah. Še majhni je umrl oče in odraščala je, kakor sama pravi, pri dobrih ljudeh. Mama je bila zaposlena; ker je kot majhnega otroka ni mogla pustiti same, jo je dala v varstvo sorodnikom: ko je imela šest let, jo je k sebi vzela teta iz Selške doline, pri kateri je pazila na otroke in ji pomagala pri šivanju. Dela je bilo veliko in včasih sta šivali tudi ponoči; zaradi utrujenosti je bil kakšen gumb tudi napačno prišit.

Kot otrok je bila bolehna. »V cerkvi mi je bilo velikokrat slabo, tako da sem padla pod klop.« Vendar se je vedno kar hitro opomogla. V njej je nekakšna skrita moč, ki kljubuje težavam in zdravstvenim tegobam.

Ko je imela 18 let, je mama prišla ponjo in jo odpeljala v Lesce, kamor se je tedaj preselila iz Mošenj. Stanovali sta za cerkvijo, v hiši ob stari šoli. Zaposlila se je pri Jegliču, kjer je bilo pletiljstvo in šiviljstvo. Kasneje sta se z mamo preselili v Radovljico in službo je dobila v skladišču Almire, ki ji je bila potem zvesta vse do upokojitve.

Ko je imela 48 let, se je poročila z vdovcem, ki je imel tri otroke; dva sta bila njegova, tretji pa je bil njegov nečak, ki je izgubil svoje starše. Iz samskega življenja se znajti v družini s tremi odraščajočimi otroki je bila nepredstavljiva sprememba. A imela je široko srce in veliko razumevanja.

Ko pripoveduje o svojem življenju, se ji spomin včasih zatakne in tedaj ji pomaga hčerka. Hčerka je pravi izraz, čeprav gre v bistvu za pastorko. In iz njunega ljubečega odnosa se takoj vidi, da je tudi mačeha pretrd izraz za ljubeznivo in požrtvovalno žensko, kakršna je Ivanka Kos. »Ni bilo lahko, ne za nas, otroke, in tudi ne zanjo. Radi jo imamo in zasluži si vse naše spoštovanje,« pove hčerka Miloša, ki je žal svojega brata in bratranca, s katerima so skupaj odraščali, že izgubila. »Vsi smo se morali potruditi in se prilagoditi. Vzeli smo drug drugega za svoje in se povezali v družino. Za moje otroke je mama Ivanka, njihovi otroci pa jo kličejo babi Ivanka. Ima pet vnukov in šest pravnukov, sedmi je na poti.«

Bila so naporna leta – služba, gospodinjstvo, otroci. Hišo so dozidavali in tako je kuhala delavcem malice, skrbela za gospodinjstvo in otroke in našla je še čas, da je priložnostno kaj zašila za dom. Bila pa je tudi aktivna v krajevnih društvih.

Mož ji je umrl leta 2002, star je bil 79 let. Zdaj že šesto leto živi v Domu dr. Janka Benedika, kjer je zelo zadovoljna. Zdravnik je pri roki, tu ima družbo, pohvali se, da dobro spi, nič je ne boli, tudi po stopnicah hodi še sama. Rada je urejena, k obrokom v jedilnico nikoli ne gre v copatih, ampak se uredi tako, kot je treba. Vidi se, da ji veliko pomenita samostojnost in ohranjanje dostojanstva. Čuti, da je še vedno del družine, ki se zanima in skrbi zanjo. In človek, ki se čuti zaželenega in ljubljenega, ima čisto drugo moč in energijo. Več zmore, saj ima smisel v življenju.

Praznovanje je bilo, kot se za stoletnico spodobi: prijetno, polno spominov, spoštovanja in občudovanja srčne jubilantke; najprej v domu, kjer so ji spekli torto in so jo obiskali tudi župan in predstavniki leških krajevnih organizacij, nato pa še v družinskem krogu. Zelo je bila vesela obiskov predstavnikov krajevne organizacije Rdečega križa, borcev, upokojencev in projekta Starejši za starejše. Presenetili in osrečili so jo.

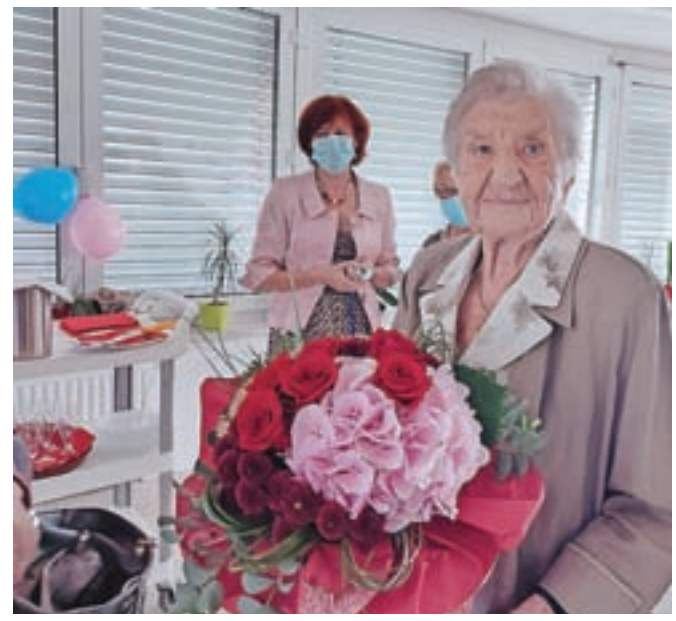

Ivanka Kos je konec avgusta praznovala stoti rojstni dan.

Vedno je bila prilagodljiva in iznajdljiva, tako se je tudi izredno hitro navadila slušnega aparata, da se zdaj lahko pogovarja in se tako lahko vključuje v družbo, kar je še kako pomembno. Skromna hvaležnost in veselje do življenja sta dve od številnih dobrih lastnosti stoletnice, zaradi katerih se zavedam, kakšen privilegij je srečevati takšne ljudi. Ljudi z veliko začetnico.

Prireditve

Od 10. do 24. septembra

Petek, 10. septembra

Ob 19.00: **Langusovi dnevi: Zakladi Kamnogoriškega kora,** pod cvetočim gankom v Kamni Gorici

Ob 20.00: **Okus lakote**, romantična drama, Linhartova dvorana Radovljica*

Sobota, 11. septembra

Ob 17.00: **Langusovi dnevi: Kamna Gorica praznuje z MePZ Lipnica in prijatelji,** v parku Pod lipo v Kamni Gorici

Ob 17.00: **Tačke na patrulji: Film**, animirani film, sinhronizirano, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 19.00: **Krt,** dokumentarni film, Linhartova dvorana Radovljica*

Nedelja, 12. septembra

Ob 16.00: **Tačke na patrulji: Film,** animirani film, sinhronizirano, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 18.00: **Sinovi burje,** dokumentarni film, po filmu bo sledil pogovor z Mihom Čelarjem, režiserjem scenaristom in producentom filma, Linhartova dvorana Radovljica*

Ponedeljek, 13. septembra

Ob 17.00: **Angleške pravljice – Ponovno v živo v knjižnici!** Pravljice bo pripovedovala Rebecca Svetina, Američanka in učiteljica angleščine, ki z družino živi v Radovljici, Knjižnica Antona Tomaža Linharta, Radovljica

Četrtek, 16. septembra

Ob 20.00: **Ameba,** distopična drama, pred filmom ob 19.00 DJ live set, po filmu sledi pogovor z ustvarjalci filma, Linhartova dvorana Radovljica*

Petek, 17. septembra

Ob 17.00: **Afriško sonce,** gledališka predstava za otroke, za izven, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 20.00: **Krt,** dokumentarni film, Linhartova dvorana Radovljica*

Sobota, 18. septembra

Od 10.00 do 16.00: **Dan medu v kulinariki in Festival medu**, degustacije medenih menijev (SGTŠ Radovljica in Gostišče Draga), tržnica čebeljih pridelkov, ustvarjalne delavnice, Čbelčkova učna ura mešanja medenih koktajlov, predavanja (Janez Bogataj, Karl Vogrinčič), Čebelarski center Gorenjske, Lesce

Ob 16.00: **Škratki,** animirani film, sinhronizirano, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 18.00: **Odred odpisanih: Nova misija,** akcijski film, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 20.30: **Škratki, Okus lakote,** Ob 20.30, romantična drama, Linhartova dvorana Radovljica*

Nedelja, 19. septembra

Ob 16.00: **Luka,** animirani film, sinhronizirano, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 18.00: **Prvič na robu,** drama, Linhartova dvorana Radovljica*

Ob 20.00: **Gagarin,** drama, Linhartova dvorana Radovljica*

Ponedeljek, 20. septembra

Ob 17.00: **Angleške pravljice,** pripoveduje Rebecca Svetina, Knjižnica Antona Tomaža Linharta, Radovljica

Ob 19.30: **Janez Novak,** gledališka predstava, komedija, za izven, Linhartova dvorana Radovljica*

Torek, 21. septembra

Ob 19.30: **Slovenija – evropska gastronomska regija 2021,** predstavitev RAGOR-jevih kulinaričnih projektov, certifikata Bohinjsko/From Bohinj in utripa dogajanja na Srednji gostinski in turistični šoli Radovljica, Knjižnica Antona Tomaža Linharta, Radovljica

Petek, 24. septembra

Ob 20.00: **Smodnikov milkshake,** akcijski film, Linhartova dvorana Radovljica*

Sobota, 25. septembra

Od 9.00 do 12.00: **Knjižni sejem** – V okviru Nacionalnega meseca skupnega branja bo potekal jesenski knjižni sejem pred knjižnico v Radovljici, kjer bodo po simbolni ceni prodajali dobro ohranjeno odpisano gradivo, Knjižnica Antona Tomaža Linharta, Radovljica

*dogodek z vstopnino

Razstave

Razstava del 21. slikarske kolonije v Kamni Gorici, na ogled od 3. 9. do 17. 10. 2021, med 3. in 12. 9. bo razstava odprta med 17.00 in 19.00, ostale dni je potrebna najava. Slike so na ogled tudi na spletni strani kamna-gorica.si

Razstava likovnih del na papirju iz zbirke Galerije Šivčeva hiša. Galerija Šivčeva hiša, Linhartov trg 22, Radovljica, od 15. avgusta do konca septembra, odprto: torek–nedelja, 10.00–12.00 in 16.00–18.00, brezplačen vstop

Živeti skupaj. O čebeli in človeku, nova stalna razstava Čebelarskega muzeja, Radovljiška graščina, Linhartov trg 1, Radovljica, odprto: torek–nedelja 10.00-18.00, vstopnina

Razstava Ivan Ivačič, kuharski mojster – prva slovenska kuharska TV-zvezda, 100. obletnica rojstva, Galerija Šivčeva hiša, Linhartov trg 22, Radovljica, do 31. decembra 2021, odprto: torek–nedelja 10.00–12.00 in 16.00–18.00, brezplačen vstop

Razstave in ostali projekti v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica

1. 9.–30. 9.: **Knjižnica Radovljica in Lesce: Vesolje zakladov** – Ob začetku nove sezone bralne akcije Vesolje zakladov si lahko ogledate razstavo Knjižkove nove vesoljske pustolovščine.

1. 9.–30. 9.: **Knjižnica Radovljica: Kuham DOMAče** – Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske si s projektom KUHAM DOMAče prizadevajo ohranjati in širiti znanja priprave tradicionalnih domačih jedi. Razstava združuje utrinke kulinaričnih aktivnosti, pripovedovanja domačih kuharic in recepte izbranih jedi iz delavnic. Na ogled v pritličju radovljiške knjižnice.

1. 9.–30. 9.: **Knjižnica Radovljica: Bohinjsko/From Bohinj** – Razstava je pripravljena v sodelovanju s Katico Mikelj (Društvo kmečkih žena in deklet v Bohinju), z njo se knjižnica pridružuje projektu Slovenija – evropska gastronomska regija 2021.

Projektu Slovenija se pridružujejo tudi na Srednji gostinski in turistični šoli Radovljica; v knjižnici je predstavljen utrip dogajanja strokovnih modulov v šoli in dogodkov zunaj nje.

1. 9.–29. 10.: **Knjižnica Begunje: Narava nas Obdaruje** – razstava likovnih izdelkov učencev iz POŠ Begunje pod mentorstvom Nataše Vreček

1. 8. – 30. 9.: **Knjižnica Kropa: Zmaji** – razstava likovnih izdelkov otrok iz skupine Metulji Vrtca Kropa pod mentorstvom Nataše Pogačnik in Anite Kuhn

1. 9.–30. 9.: **vse enote: Pokukajte med vrstice Josipa Jurčiča** – Pokukajte med vrstice avtorja prvega slovenskega romana in naj ob 140. obletnici smrti znova zaživijo njegove besede! Preizkusite se še v zadnjem kvizu, ki ga lahko rešite na spletu ali pri izposojevalnem pultu v naših enotah. V knjižnici rešen kviz zamenjajte za opojno dišeče in okusno darilce.

8. 9.–10. 10.: **vse enote: Zmenek na slepo s knjigo** – Ob nacionalnem mesecu skupnega branja knjižničarji vabijo, da bralci malce začinijo bralno življenje.

1. 9.–31. 3.: **vse enote: Vesolje zakladov** – Sedemkrat v knjižnico po vsaj eno knjigo. Z vsakim pridobljenim žigom ste bližje nagradi, do katere zapelje Knjižko Astronavt.

Vsak mesec, **vse enote: Mislice** – Mladi bralci lahko rešujejo miselne uganke. Vsak mesec jih čaka nov izziv, ki ga najdeje v svoji knjižnici. Če jih uspešno rešijo, jih z malo sreče čaka presenečenje.

Vsak mesec, **vse enote: Zbistrimo um** – Po en mesečni problem za vse ljubitelje miselnih vaj za krepitev uma. Rešitve zbirajo knjižnici, z malo sreče tudi presenečenje.

Dan medu v kulinariki

Čebelarska zveza Slovenije prihodnjo soboto v sodelovanju s Čebelarskim razvojno-izobraževalnim centrom Gorenjske, Čebelarsko zvezo Gorenjske in Čebelarskim društvom Radovljica pripravlja Festival medu – dan medu v kulinariki. Prireditev se bo v soboto, 18. septembra, v Čebelarskem centru Gorenjske v Lescah začela ob 10. uri, ko bo o medu, medenih jedeh in pijačah v okviru projekta Slovenija – Evropska gastronomska regija 2021 spregovoril profesor Janez Bogataj. Kavarna Panj ob 12. uri pripravlja predstavitev mešanja medenih koktajlov, ob 15. uri pa bo Karl Vogrinčič predstavil apiterapijo. Ob 11.30 bo degustacija ajdove kaše z gobami in zeliščno smetanovo omako, medene skutine kreme z malinami in praženca z jabolčno čežano – okusi jedi bodo obogateni s cvetličnim, lipovim in akacijevim medom. Degustacijo pripravlja profesorica Srednje gostinske in turistične šole Radovljica Marija Arh Ivanšek. Gostišče Draga pa prav za Festival medu pripravlja medeni meni: počasi pečena rebrca z medom, pražen krompir z medeno čebulo, čičerika v omaki z mariniranim tofujem, sladica s suhim sadjem in medenim prelivom. V spremljevalnem programu bodo še tradicionalna tržnica s ponudbo čebeljih pridelkov in izdelkov, ustvarjalne delavnice, degustacije različnih vrst medu ter ponudba medenih pijač ter kave in čaja z medom. Podrobnosti programa najdete na www.czs.si in www.cricg.si.

Danes spominska slovesnost pri grobnici borcev

Krajevna organizacija zveze borcev za vrednote NOB Radovljica tudi letos pripravlja spominsko slovesnost, posvečeno borcem, ki so skupaj z nekdanjim španskim borcem, narodnim herojem Jožetom Gregorčičem - Gorenjcem pokopani v radovljiškem grajskem parku. Prireditev bo danes ob 18. uri v grajskem parku, udeleženci morajo imeti s seboj dokument o izpolnjevanju pogoja PCT, so sporočili organizatorji. Slavnostna govornica bo predsednica radovljiškega območnega združenja Danica Mandeljc, program slovesnosti pa bodo sooblikovali Moški pevski zbor Triglav Lesce - Bled, pevka Martina Bevc Špik s harmonikarjem Nikom Kraigherjem ter Suzana Adžič, Anže Habjan in Andrej Kokot.

Butični festival čokolade odpovedan

V Radovljici naj bi jutri, 11. septembra, potekal prvi Butični festival čokolade, a so se organizatorji zaradi nenehnega slabšanja zdravstvene slike v državi odločili, da ga odpovejo in s tem izkažejo odgovornost do obiskovalcev, razstavljavcev in vseh sodelujočih. Kljub temu poudarjajo, da se je destinacija Radol'ca v preteklih letih uveljavila kot kulinarično prepoznavna destinacija, mesto Radovljica pa kot prestolnica čokolade. Butični festival čokolade bo tako v prihodnje nadgradil čokoladno zgodbo, ljubiteljem kulinarike pa ponudil izvrstno priložnost za kulinarično razvajanje.

ASP
Lesce, Hraška cesta 25, Tel.: **04 53 53 450**
Jesenice, Finžgarjeva 2, Tel.: **04 58 33 330**

deželne novice GG

Stol je bil letos ozaljšan

Tradicionalni pohod Večno mladih fantov na Stol je zadnjo avgustovsko soboto doživel svojo 47. izvedbo. Nekaj slabega vremena in 'poletnega' snega je tudi letos odgnala dobra družba.

Igor Kavčič

Radovljica – Stol se planincem vselej ne da kar tako. Včasih je tistim, ki se pnejo gor, bolj prijazen, spet drugič nekoliko manj. Pri tem karavanški očak običajno sodeluje z naravo – bolj natančno, željo po vzponu in kasneje tudi samo planinarjenje kroji vreme. Nepopustljivi pa so tudi zapriseženi pohodniki, ki so v preteklih letih na enem od pohodov Večno mladih fantov na Stol – ta je bil tudi tokrat na tradicionalno zadnjo soboto v avgustu, že sedeminštirideseti po vrsti – postali nosilci zakramenta večne mladosti. Kljub slabši vremenski napovedi in zaradi epidemije morda ob nekogaršnjih pomislekih do udeležbe na pohodu se je namreč v sobotnem jutru na izhodiščni točki pred Valvasorjevim domom zbralo nekaj deset članov Rekreacijskega kluba Večno mladih fantov ter gostujočih pohodnic, sodelavk iz kolektiva Občinske uprave Radovljica.

Letošnji simbol pohoda – ta je bil zajec oziroma hlapec, kot ponekod pravijo pripravi, ki so jo nekoč (morda pa kje tudi še danes) uporabljali za sezuvanje škornjev – so do Prešernove koče izmenjaje prinesli Janko S. Stušek, Stanko Mulej, Branko Bajič in Miro Odar. Kot običajno je bil tudi tokratni simbol povečanih dimenzij, izdelan je bil iz lesa, tehtal pa je nekaj več kot sedem kilogramov.

Do Prešernove koče, tisti v boljši kondiciji pa tudi na vrh Stola, se je podalo 34 pohodnikov, od tega 26 članov Večno mladih fantov, polno številko pa je dopolnila letos okrepljena ženska zasedba, poleg štirih partnerk članov iz Hrvaške še štiri že omenjene pohodnice iz radovljiške občinske uprave. Na sodelavke je budno pazil Boštjan Lenac, sicer tudi neumorni tajnik večno mladega kluba in skrbnik vsakoletnih podatkov pohoda. Ob tem je 13 pohodnikov članov Večno mladih fantov krenilo do bližnje Zabreške planine. Vodja pohoda je bil Miro Pogačar, tudi letos je pohodnike varovalo pet članov Gorske reševalne službe Radovljica, ki se jim je pridružila zdravnica.

Sicer nekoliko kislo vreme ni pregnalo dobre volje planink in planincev. Tiste, ki so se v gorsko strmino zagrizli med zadnjimi, je ob zaključku vzpona presenetilo celo nekaj avgustovskega sneženja. Pogled na vetrnici in Prešernovo kočo je zato v misli na topel kotiček in vroč čaj tako razveselil marsikaterega pohodnika – tudi novinarja, svojo moč pa so pokazale dokazano večno mlade Karmen, Monika, Maja in Urška, ki so vodji pohoda Miru Pogačarju jasno povedale: "Me gremo na vrh, saj greš z nami, a ne?"

Sicer redni pohodnik župan Ciril Globočnik, ki je letos manjkal, zdaj zagotovo ve, na koga v občinski upravi se lahko vedno zanese.

Po krajšem nagovoru predsednika Večno mladih fantov Marka Pangerca so tudi letos pripravili krst za nove člane kluba, ki so tako prejeli zakrament večne mladosti. Poleg letos tudi najmlajšega člana pohoda Nejca Štabija iz Radovljice, ki je ponosno povedal, da jim ima osem in pol, so bili krščeni še trije novi člani: Igor iz Radovljice in Gašper ter Nejc iz kraja Selce pri Blagovici.

Foto: Miro Pogačar

Vrh Stola so polepšale Karmen, Maja, Urška in Monika iz radovljiške občinske uprave.

Druščina iz Hrvaške se že šesto leto redno udeležuje pohoda Večno mladih. / Foto: Igor Kavčič

Foto: Igor Kavčič

Ob kislem vremenu je krst štirih novih članov pod nadzorom večnih mladeničev potekal v Prešernovi koči.

Hrvati zaljubljeni v Radovljico

V zadnjih letih za ene najbolj zvestih pohodnikov zagotovo velja skupina Večno mladih fantov iz Hrvaške, ki na Gorenjsko prihaja iz manjšega mesteca Sveti Ivan Zelina med Zagrebom in Varaždinom. V Radovljico so se zaljubili že konec prejšnjega stoletja, ko so začeli hoditi na rafting k Zvonetu Razingerju. "Za vse je kriv naš prijatelj Mladen Kranjec, ki je kapetan rafting ekipe tu, v Radovljici, in nam je tudi povedal za klub in pohod Večno mladih fantov na Stol," je povedal Zdenko Šagut, ki je bil z druščino tokrat že na šestem pohodu.

Sicer se dvanajst parov, navdušenih nad različnimi načini rekreacije, še posebej pa nad planinstvom, druži v okviru neformalnega Planinskega društva Garba. "Začeli smo se zbirati okrog žara," še preden vprašam, besedo garba pojasni Zdravko Lemić in nadaljuje: "Garba je sicer svinjski vrat, ki velja za specialiteto z žaru. Ta nima nič skupnega z gorami, je pa spodbudila naše zdaj že dolgoletno druženje."

Pravijo, da je njihov moto "moreš, kam očeš", kar bi lahko prevedli, da gredo z lahkoto tja, kamor si želijo. Med vsakoletne želje štejejo tudi pohod Večno mladih na Stol. Letos so se ga udeležili štirje pari, poleg Zdenka Šaguta še Ivana Šagut, ob Zdravku Lemiću še Tajana Hasan Lemić, tu pa sta še para Marko in Ivana Kos ter Tomica in Renata Bahlen. "Stol je dostopna gora, Večno mladi fantje so super družba, navdušuje pa nas že sama ideja pohoda z vsakoletnim simbolom, super je tudi povorka skozi Radovljico, ki letos sicer manjka, a verjamemo, da se bomo drugo leto zopet sprehodili skozi mesto," pove Zdenko, kolega Zdravko pa doda, da je super tudi klobuk – seveda po radovljiško s poudarkom na prvem o. Sicer so se v Sloveniji povzpeli že na več vršacev, na Stol in Triglav tudi pozimi, pa na Prisojnik, Okrešelj, Kočno, Grintovec ... V dneh pred pohodom so bili na Krnu in prehodili 13. etapo pohodniške poti Juliana Trail. Povedo, da planinarijo tudi po Avstriji in seveda doma po Velebitu in Biokovu. Pozimi vsi tudi smučajo. Pravzaprav bi si že zaslužili slovensko državljanstvo, se na koncu pošalimo, debato na to temo pa bomo nadaljevali prihodnje leto.

Pohodnikom v veselje so se ob spustu v dolino poboljšale vremenske razmere, skozi oblake je posvetilo tudi sonce, medtem ko se je Stol zavil v meglo. Večina bo karavanškega očaka do leta osorej gledala iz doline, kdo ga bo ob lepem vremenu obiskal že ob prvi priložnosti. Žal so bili zaradi pandemije tako kot lani tudi letos odpovedani povorka in druženje na Linhartovem trgu, srečanje pihalnih orkestrov in večer z ansamblom. Pa prihodnje leto na 48. pohodu Večno mladih na Stol.

Jesenska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas **je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.**